

Liberalernas övergripande budget och vision för Örebro kommun

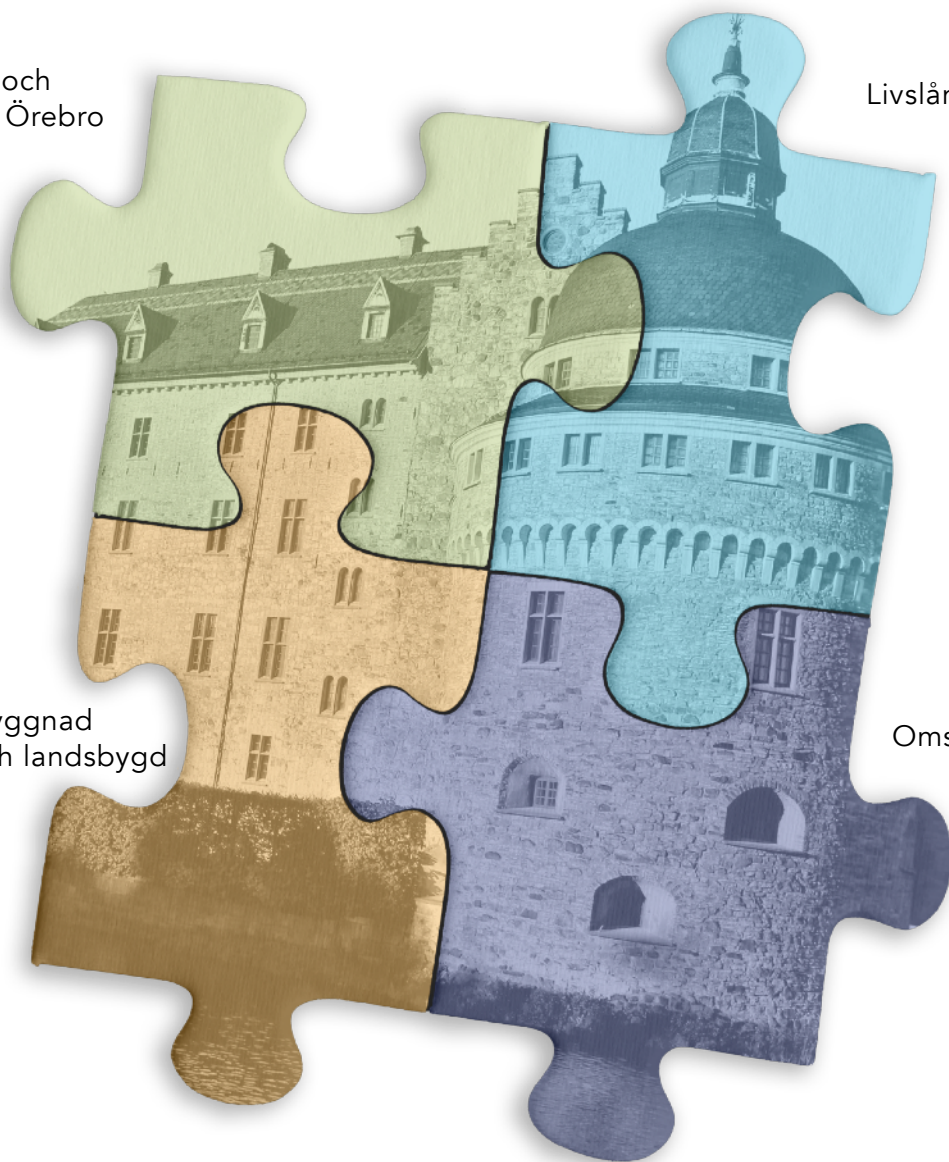
Med ramar för 2026 och inriktning mot 2027

Ett helt och hållbart Örebro

Livslångt lärande

Samhällsbyggnad för stad och landsbygd

Omsorg och stöd

Liberalernas vision

Örebro är platsen där varje människa, oavsett bakgrund, är fri att drömma och skapa sin framtid i trygg gemenskap med andra.

Liberalerna Örebro kommun

VÄNDA PÅ PYRAMIDEN

Liberalerna fortsätter trycka på för en stor omläggning av organisation och resurser för att lägga ett större fokus på behoven. Vi behöver vända på pyramiden så att medborgarna och vår verksamhet närmast dem, kommer längst upp. Resurser och beslut ska vara så nära örebroarna det går och de ska i större utsträckning vara med och styra över satsningar och prioriteringarna. Örebroarna är våra uppdragsgivare.

Skola, lärare, vårdtagare, vårdgivare
Välfärdens kärnverksamheter

Stöd och ledning

Kommun-
ledning

LIBERALERNAS HÖGST PRIORITERADE OCH RESURSSATTA SAKFRÅGOR

År 2026 är sista året på mandatperioden vi fortsätter vara tydliga och resurssätta det viktigaste först!

Bästa örebroare, vi inleder Liberalernas budget med att tydligt deklarerar att ni är våra uppdragsgivare. Vi lyssnar på er och lägger kommunens resurser till era behov.

Ni håller i er hand Liberalernas förslag till vision och budget för 2026. Även om nästa års politik hänger ihop med vår politik under hela mandatperioden finns också ett ansvar att tydligt beskriva våra viktigaste frågor som vi också går till val på.

Liberalerna har sedan år 2011 befunnit sig i opposition och kan därmed inte hållas ansvariga för de styrdokument och prioriteringar som antagits av de styrande. Över tio år har gått sedan vi föreslog en ny kurs. Det behövs fortfarande en stor omläggning för att möta en ny omvärld, människors behov och kostnadsutvecklingen.

Örebros största utmaningar har blivit ännu större under 2024 och det ser ut att fortsätta så under 2025. Dessa utmaningar har lite att göra med omvärlden, inflationen eller andra externa element. Faktum är att Örebro kommun har utrymmet att prioritera det viktigaste men har hittills inte gjort det.

Då vi gör en stor kursändring i Örebro kommun för att hantera måluppfyllelse, underskott, demografi och utveckling behöver vi:

- *Skjuta till resurser till verksamhetsområden som, bevisligen sedan många år tillbaka, har för små ramar.*
- *Satsa stora resurser på andra områden som inte når målen.*
- *Hantera demografiska volymförändringar genom en extra volympott på kommunstyrelsenivå.*

Volym (kvantitet) är inte detsamma som kvalitetshöjande satsningar. Volym för år 2026 är högst osäkra varför de finns för avrop på övergripande nivå. Liberalerna väljer att inte portionera ut dessa resurser på driftnämndsnivå förrän det är klart att de också behövs.

1. SKOLA OCH FÖRSKOLA

I många år har skolresultaten sjunkit och de sjunker fortfarande. Det kan liknas med ett skepp med både stora och små hål i skrovet. Man lappar och lagar med tillfälligt material. Dessutom har man en skeppare som styr ut i stormen utan kompass, klokhet och kraft.

Under tio års tid, utom ett år, har styrande lagt besparingar på skola och förskola utan att förstå att för att rädda skeppet så behöver man på riktigt investera stora summor och driva stora förändringar. Räddar vi inte det sjunkande skolskeppet så sjunker snart alla andra skepp också.

Utökad skol- och förskoleram 2026

+ 157 miljoner kronor

2. VÅRA ÄLDRE OCH DE MED BEHOV AV EXTRA STÖD

Vi ska säkerställa att de med störst behov av stöd och omsorg, äldre och funktionsnedsatta, minst garanteras det som lagen och handlingsplaner slår fast. Vi är ingen värdig välfärdskommun utan att först prioritera detta innan vi lägger en krona på annat.

Området har under många år lidit av stora underskott. Trots direktiv från politiker om att skära bort kostnader så går det inte ihop. Liberalerna anser att ramarna är för små. Varför anser de styrande att investeringar i betong är nödvändigt men inte att investera i människor?

Utökad välfärdsram 2026

+ 80 miljoner kronor

3. LIV, HÄLSA OCH KULTUR

Vi vet genom forskning att liv och hälsa hör ihop med en aktiv fritidssysselsättning. Vi vet också att forskningen visat att koncentrationsförmåga och kunskapsstimulus är sammankopplat med både idrott och kultur. Det finns så tydliga band att vi behöver se till att kultur finns tillgängligt i alla åldrar, som exempel kulturskola för barn och unga. För vuxna vill vi se fler kulturevenemang och öppna bibliotek. Vi behöver breddidrott och måste se till att idrottsföreningar får bättre förutsättningar. Vi behöver spontanidrottsplatser för både unga och äldre.

Utökad kultur och fritidsram

+20 miljoner kronor

4. VÅRDA VÅRT ARV OCH VÅR STAD

Det finns en underhållsskuld i Örebro kommun som måste åtgärdas. Det är långt mycket viktigare än att bygga nytt. Visst finns det nödvändiga nyinvesteringar, men här ska det vara en röd linje mellan "viktigt att ha" och "vill ha", alla investeringar genererar inte stora fortsatta driftskostnader. Alla investeringar tar personella investeringar i anspråk och därför måste ett stopp finnas. Slitet och gammalt brukar också kosta mer i underhåll och det är ännu ett skäl till att renovera istället för att bygga nytt. Vem behöver ännu en strandpromenad längs med Svartån? Varför bygga onödigt dyr kollektivtrafik för att vinna fem minuter. Bred kollektivtrafik och att ge fler möjlighet att åka kollektivt är viktigare för Liberalerna än att ett minde antal resande kommer fram fem minuter fortare.

Utökad driftnämndsram för renoveringar

+20 miljoner kronor

SÅ MYCKET MER, BLAND ANNAT

Örebro behöver fler förändringar men det behöver inte höra ihop med större ramförstärkningar. Det är mycket som skulle kunna bli bättre bara genom att förändra både organisation och kultur i Örebro kommun, men också genom att konkurrensutsätta verksamheter som andra kan göra bättre. Liberalerna driver ett motto, *"Örebro kommun behöver veta vem som är till för vem"* och leva efter det. Örebroarnas behov måste inlyssnas bättre och respekteras.

Näringslivet

Ett starkt och växande näringsliv är ett måste och ingen vet bättre hur det skapas än näringslivet själva. Örebro kommun måste ställa om och bli mer av en bra *"beställningsmottagarorganisation"* och stödfunktion för näringslivet.

Civilsamhället

Organisationerna närmast medborgarna och med största underifrånspektivet, de behövs lika mycket för framtiden som de behövdes i början av 1900-talet. De måste bli respekterade och inte enbart ses som ett stödben. De behöver erkännande och långsiktiga förutsättningar så de bättre kan vara en bra aktör att räkna med.

Klimatet

Är en given satsning för Örebro kommun, Sverige och alla i hela världen. Även om det som ger mest effekt är världsligt eller nationellt så ska både kommun och enskilda medborgare ta ett ansvar.

Fortsätt gärna att läsa mer detaljer om vad vi satsar på och vad vi menar, det finns mer i vår vision och budget under respektive område.

Det finns mycket resurser i Örebro kommun att fördela om. Det finns lika mycket resurser till, genom att använda andra utförare eller effektivisera organisation och administration.

Det handlar om att våga prioritera, vad resurserna först ska användas till. Vi tror att örebroarna har förståelse för att man inte kan göra allt.

För att lyckas med denna omläggning måste man starta om från början, inte fortsätta i samma gamla hjulspår. En grundmurad och given struktur, omöjlig att ändra, är som ett fängelse utan möjlighet till utveckling. Liberalerna har länge förespråkat att *"vända på pyramiden"* ett begrepp som många inom näringsliv och organisationsutveckling vet precis vad det är, men det statsbärande partiet är bara som ett frågetecken till detta – och det är själva kärnan till problemet och hindret för utveckling och att tänka nytt.

Liberalism med markkontakt behövs i Örebro. Liberalismen handlar både om ett *"jag"* och ett *"vi"*. Vi måste ständigt våga ändra och ta till oss behov av förändringar. Vi vet vem som är till för vem. Till er tjänst kära örebroare.

Liberalernas kommunfullmäktigegrupp i Örebro kommun

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Liberalernas högst prioriterade och resurssatta sakfrågor **3**

- 1. Skola och förskola 3
- 2. Våra äldre och de med behov av extra stöd 4
- 3. Liv, hälsa och kultur 4
- 4. Vårda vårt arv och vår stad 4
- Så mycket mer, bland annat 5

Ett hållbart Örebro, för alla och för hela Örebro **7**

- Liberalismen behövs i Örebro 7
- Jämlikhet 7
- Jämställdhet 8
- Landsbygd 9
- Miljö och klimat 9
- Civilsamhälle och föreningsliv 10
- Näringsliv och företagande 10
- Upphandling och utmaningsrätt 11
- Kommunens bolagskoncern 11
- Arbetsmarknad 12
- Kollektivtrafik 13
- Kommunen 14
- Ekonomi 17
- Investeringar och lån 18
- Skatt 18
- Regionen 18

Livslångt lärande börjar med en bra start **19**

- Liberalerna satsar speciellt på förskola och skola 19
- Förskolan 20
- Grundskolan 21
- Gymnasieskolan 22
- Vuxenutbildningen 23
- Satsningar – Livslångt lärande 24

Ett värdigt liv, hela livet **25**

- Årsrika i centrum 25
- Äldrekommision 26
- Socialtjänst 26
- Framtidens socialtjänst 28
- Satsningar – Ett värdigt liv, hela livet 30

Samhällsbyggnad för stad och landsbygd **31**

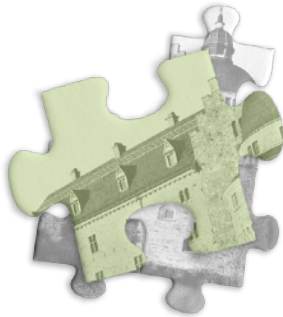
- Bygg och Miljö 31
- Teknik och Service 33
- Kultur och Fritid 34
- Mark och Exploatering 35

Satsningar – Samhällsbyggnad för stad och landsbygd **37**

Resultaträkning och driftsansvar **38**

Slutord **47**

ETT HÅLLBART ÖREBRO, FÖR ALLA OCH FÖR HELA ÖREBRO

Ett hållbart Örebro är i god balans mellan politik och medborgare, ekonomi, sociala faktorer, miljö och etik samt med näringslivet och civilsamhälle. Balans, effektivitet och kvalitet nås inte utan viktiga medspelare som både är inkluderade och som får rätt förutsättningar.

Klimat, mångfald och genus måste genomsyra alla verksamheter och Örebro kommun måste växa och förtätas etiskt, smart och efter behov.

Liberalismen behövs i Örebro

För oss liberaler är olikheterna mellan människor en tillgång. Varje människa ska därför kunna vara sig själv, stå lika inför lagen och ha rätt att växa upp i ett samhälle fritt från förtryckande normer. I vårt Örebro hämmar vi inte människor som når långt av egen kraft. Hellre skapar vi möjligheter som gör att alla, oavsett startpunkt, kan nå så långt som just de har vilja och förmåga till.

Individen i centrum

I ett liberalt Örebro står individen och dennes drömmar, behov och vilja i centrum. Vi är alla unika och har olika idéer om vad ett gott liv innebär. Detta ska balanseras mot att våra livsval påverkar samhällets och alla örebroares utveckling. Individen är i centrum för vår politik, inte familjen eller andra grupperingar. Gruppen blir som starkast när den är full av starka individer.

Var du än befinner dig i livet så ska din vilja, om möjligt, råda.

Medkänsla och ansvar

För oss är medkänsla, ansvar och solidaritet med din medmänniska en självklarhet. Ska vi bygga tillit och gemenskap i samhället måste vi ta ansvar för mer än oss själva. Socialliberalismen är stark hos Liberalerna i Örebro.

För oss liberaler
finns både
ett jag och
ett vi

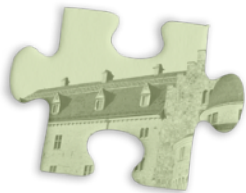
Rättvisa utan glastak

För oss är det viktigt att varje människa får möjlighet och rättighet att forma sin egen framtid och att växa till sin fulla potential. För dem ska politiken riva så många hinder som möjligt. Ingen ska hållas tillbaka och ingen ska lämnas efter.

Ingen ska hållas
tillbaka och
Ingen ska
lämnas
efter

Jämlikhet

Sverige präglas fortfarande i för stor utsträckning av att vi skapar orättvisa skillnader mellan människor och grupper. Vi måste hela tiden bevaka varje människas rätt till rättvisa, frihet och

utveckling. Vi måste även identifiera de grupper som systematiskt eller av kultur diskrimineras. Det är viktigt att möjligheterna inte kopplas till bakgrund, förutsättningar och ålder med mera.

Ålderism ska motarbetas

I Liberalernas Örebro är ålder bara en siffra. Liberalismen utmanar den traditionella synen på de "gamla". En viktig del i detta är att bekämpa diskriminering på grund av ålder. Vi vill uppvärdera erfarenhet och årsrikedom, de om några i Liberalernas övergripande budget och vision för Örebro kommun måste också få vara i sitt centrum. Det är därför grundläggande att årsrika betraktas som de individer de är och inte ett kollektiv. Årsrikas kompetens och erfarenhet ska räknas som den samhällstillgång det verkligen är.

Kön är bara en parentes

Sverige ska vara en rättsstat för alla oavsett kön, etnicitet och sexuell läggning. Vi får aldrig blunda för våld i nära relationer och hedersrelaterat våld samt förtryck. Våldet drabbar främst kvinnor och flickor, men även män och pojkar. Hedersrelaterat våld och förtryck får aldrig ursäktas för att det sker under kulturell täckmantel. Barn- och tvångsäktenskap stämmer inte med vår syn på jämställdhet och barns rättigheter. Separatism, vars syfte är att skapa öar av enfald och ofrihet, är motsatsen till det öppna samhällets frihetsbejakande mångfald, ett "*motsamhälle*" i majoritetssamhället där det kan råda en parallell maktordning.

Normer är bara en parentes

Döva och hörselskadade utsätts alltför ofta för diskriminering och orättvisor. När vi bedömer riskerna för exkludering får vi inte utgå från hur hörande fungerar, det leder till att icke-hörande riskerar att osynliggöras. De människor som kommunicerar genom svenskt teckenspråk ska likställas med de med ett minoritetsspråk. Det märks inte. Historiens utropande av Örebro som Europas teckenspråkiga huvudstad betyder inte mycket för dem det gäller. Liberalerna vill skärpa målen i handlingsplanen så att det som står där också efterlevs i kommunen.

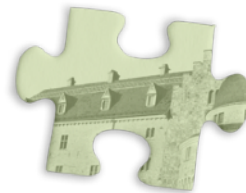
Mänskliga rättigheter är universella, okränkbara och gäller alla. Vi behöver ständigt informera och utbilda medborgare och tjänstemän i dessa frågor så vi kan motverka de katastrofala följderna av att alla inte får samma rättigheter till frihet och egenmakt.

Jämställdhet

Osakliga skillnader mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, skapar inte bara orättvisor, det leder till ett sämre samhälle där alla inte ges bra och likvärdiga chanser. Det leder till ett samhälle som inte tar tillvara människors visioner, verkliga styrkor och kompetenser.

Osakliga löneskillnader gör att kvinnor tjänar mindre än män och lönegapet följer dessutom kvinnorna hela livet ut. Kvinnor är i majoritet bland dem med deltidsanställningar och de står också för de flesta långtidssjukskrivningarna. Kvinnor står även för majoriteten av ansvaret för det obetalda hemarbetet. För att nå ett jämställt samhälle är det bland annat viktigt att uppmuntra privat företagande i kvinnodominerade branscher. På så sätt utökas och breddas möjligheterna till att både driva och utveckla verksamheter och arbetstillfällen som i slutändan gynnar tillväxt och därmed välfärd.

Landsbygd

Landsbygden ska vara som en jämlik del av Örebro kommun, det är det inte i dag. De som valt landsbygden har gjort det för att de inte vill bo i citymiljö, men de ska ändå ha tillgång till kommunens satsningar på välfärd och skola. Grundläggande samhällstjänster ska inte bara centraliseras. Det innebär att du både ska kunna gå i skolan och bo på ett äldreboende på landsbygden. De örebroare som väljer landsbygd ska också erbjudas rimlig service, kultur och fritidssatsningar, eftersom de betalar samma skatt.

Landsbygden skapar ekologisk mångfald som kompletterar staden. Jordbruksmarker ska bevaras och produktionen av spannmål samt andra grödor skall skyddas genom eftertänksamhet och bra utveckling av landsbygden. Landsbygden måste få en bättre koppling till staden. Vi menar att det är otydligt i dag. I många fall uppfattas inte landsbygdens potential. Detta leder till ineffektivt resursutnyttjande. De som väljer att bosätta sig på landsbygden ska ha precis lika stor rätt till avsatta skattemedel som stadsborna, till exempel en attraktiv och turtät kollektivtrafik.

Alla ska ha tillgång till fiberuppkoppling, utan denna möjlighet skapas segregation mellan landsbygd och stad. Fiberuppkoppling ska erbjudas i hela Örebro kommun. Utan fortsatt förbättring riskerar landsbygden att bli segregerad med ett utarmat näringsliv som följd. Dessutom skulle exempelvis vårdsystem och larm få svårt att fungera fullt ut och därmed skapa otrygghet för äldre och arbetsmiljöproblem för kommunens medarbetare.

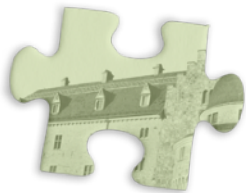
Landsbygden måste ses som en möjliggörare i kommunen. Kommunen måste arbeta för att skapa naturliga samarbeten mellan stad och landsbygd. Det kommer skapa förståelse för människor och företagens behov på landsbygden.

Miljö och klimat

Vi ska bromsa klimatförändringarna både på kort sikt och lång sikt, i samordning med andra mål antagna i Agenda 2030 och Fit for 55. Det gör vi med fortsatt forskning, ekonomiska styrmedel och internationellt samarbete. Kommunen behöver snabbare möta utvecklingen och samhällets övriga aktörers behov i deras omställning.

Liberal miljöpolitik handlar om ansvarstagande utifrån kunskap och marknadsekonomiskt tänkande. Miljö- och klimatutmaningar löses i samverkan. Tillväxt behövs för att vi ska kunna möta miljöutmaningarna. Principen och målet är grön skatteväxling som innebär att det är förorenaren som ska betala och att örebroarna som tar ansvar ska tjäna på det. Kommunen ska också ta ett större ansvar för att premiera företag som driver på klimatomställningen, till exempel genom fördelar i upphandlingar eller riktade stöd. Kommunen ska följa med i forskningen för att ta rätt steg i rätt tid. Dessutom så ska kommunen ta mer ansvar för att öka kunskapen hos alla individer så de kan ta ett eget större ansvar.

Våra nära och stora unika natur- och friluftsvärden ska värnas och bevaras. Viktiga biotoper som binder koldioxid ska skyddas och bra jordbruksmark ska bevaras. Liberalerna kommer alltid väga skog och jordbruksmark på guldväg för både klimatet, matproduktionen och miljöns skull. Liberalerna vill att Örebro växer så att vi fortsatt bygger staden med nya gröna lungor och inte förtätar bort de gröna lungor som nu finns.

Civilsamhälle och föreningsliv

En fungerande kommun haltar utan ett starkt civilsamhälle som inte bara är en "parentes" utan är det tredje benet som samhället vilar på. Det är här människorna finns och här föds de behov som kommunen ska stötta. Örebro kommun ska regelbundet verka för att följa upp överenskommelsen och de grundläggande principerna som antagits av kommunfullmäktige. Civilsamhället ska ges bättre förutsättningar genom bättre och mer långsiktiga avtal. Ett ökat samarbete ökar respekt och möjliggör ett större dubbelriktat ansvar för viktiga samhällsfunktioner.

Den ideella sektorn ska ha möjlighet till utmaningsrätt och i vissa fall få starta verksamhet med kommunal finansiering för verksamheter som inte redan finns, men som kan vara av samhällsintresse. Liberalerna vill medverka till en bättre och ökad regelbunden dialog med det civila samhället.

Föreningslivet är dessutom en plats där många medborgare lär sig att bli en del av den demokratiska processen. Genom att engagera sig i en förening blir det även lättare att göra sin röst hörd, och på så sätt kunna medverka i att skapa ett starkare samhälle.

Kommunen ska inte konkurrera genom att starta upp egna föreningar eller på annat sätt försvåra för civilsamhället att i framtiden kunna vara en ännu större samarbetspartner för Örebro kommun.

Idrotts- och kulturföreningarnas betydelse för både hälsa och kunskapsinhämtning är vetenskapligt belagd. Vi behöver både öka vårt stöd och säkerställa att vårt stöd till dem blir rättvist, jämlikt och jämställt.

Näringsliv och företagande

Örebro kommun ska inte bara vara en kommun som lockar större företagsetableringar. Örebro ska också vara en kommun som gör vardagen enklare för egen- och småföretagare. Små och medelstora företag med upp till 249 anställda utgör tillsammans 99,9 procent av samtliga företag i Sverige enligt Tillväxtverket. Näringslivet är motorn i samhället och som den största och viktigaste arbetsgivaren genererar de skatteintäkter till staten, pengar i plånboken för medborgare som genom kommunalskatt bidrar till att betala för skola och välfärd, med mera.

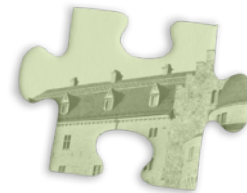
Kommunen som organisation och samarbetspartner behöver genomgå en attitydförändring. I många mätningar över näringslivet i Örebro kommun kritiseras kommunens kommunikation, service och ledtider. Det ska tydligt märkas i bemötandet av vem som är kund och att det är vi i kommunen som ska leda och driva en regelbunden och framåtskridande kommunikation.

Liberalerna vill verka för att kommunens verksamheter och medarbetare får mer kunskap om företagares vardag så att kommunen bättre kan möta upp näringslivet med kompetens så att de kan utvecklas och etableras i Örebro. Kommunen ska riva onödiga hinder för näringslivet, det är helt omöjligt att få samhället att växa utan ett bra näringsliv i Örebro kommun.

Örebro kommun ska tillsammans med näringslivet samarbeta och lösa framtidens kompetensförsörjningsutmaning. Det ska ske genom att se till att alla elever klarar grundskolan och att kommunen tillhandahåller bra och rätt gymnasieutbildningar och vuxenutbildningar.

Men samarbetet ska också innebära tillväxtdialoger, fler praktikplatser och uppdragsutbildningar.

Upphandling och utmaningsrätt

Näringslivet ska inte behöva konkurrera med kommunens egna verksamheter, därför ser vi ett stort behov av att utmaningsrätten tydliggörs och att kommunens egna verksamheter som finns ute i näringen utsatt för konkurrens i samma omfattning som övriga på marknaden.

Vi vill inte att näringslivet upplever motstånd från kommunen i den dialog som förs från det lilla till det stora, detta vill vi ändra på genom att skapa bättre vägar in och mer öppen kommunikation gällande hjälp och stöd för att näringen ska komma rätt snabbare.

Liberalerna vill förändra kravet på arbetsmarknadsåtgärder och anpassa upphandlingarna till det lokala näringslivets möjligheter. Örebro kommun ska se till att småföretag får större möjlighet att utvecklas genom att deras kvalitet värderas högre än antalet bokslutsår. Liberalerna vill införa utmaningsrätt inom all kommunal verksamhet.

Utveckla nya upphandlingsmetoder

Bättre upphandlingsrutiner i kommunen behövs för att vi ska upphandla rätt varor till rätt pris. Vi vill starta arbetet att organisera om kommunens upphandling. Genom att börja använda sig av kategoristyrning finns många miljoner att spara. Under år 2025 kan vi enligt våra beräkningar börja tillgodoräkna oss stora besparingar procentuellt på en av de tre och en halv miljarder kronor Örebro kommun upphandlar för varje år. På sikt ökar besparing alltmer då större delen av upphandlingen kan ske via kategoristyrning. Örebro kommun ska också genom dialog och samarbete med näringslivet lösa framtidens kompetensförsörjningsutmaning.

Kommunens bolagskoncern

Örebro kommun har en stor bolagskoncern där flera agerar utan en koppling till kommunens kärnverksamhet. Det skapar illojal konkurrens mot näringslivet. Det finns också risker att kommunens bolag inte har rätt kompetens för marknaden och därmed går miste om både effektivitet och möjlighet att nå mål.

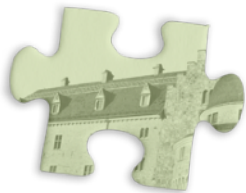
Kommunala bolag kan vara bra men enbart då andra alternativ är uteslutna. Det är också av vikt att vi inte lägger kommunal kärnverksamhet i bolag då insyn och demokrati ibland är begränsad i och med att verksamheten inte enbart lyder under kommunallagen.

Liberalerna vill sälja de bolag som konkurrerar på den privata marknaden och som inte kan motiveras inom den kommunala kompetensen och där det finns alternativa utförare som gör det bättre. Försäljning av delar av den kommunala bolagskoncernen innebär också en minskad låneskuld och framför allt mindre riskexponering.

Örebro bostäder AB

Ska agera som ett ansvarsfullt allmännyttigt bostadsbolag. Det innebär att fastighetssammansättningen ska ha en allmännyttig prägel. Hyresnivåerna ska avspegla de reella marknadsvärderingar i förhållande till hyresmarknaden i övrigt. Allmännyttan är dock ingen egen ö som kan agera utanför lagar och konkurrenslagstiftning

För att möjliggöra underhåll och renoveringar, utan kraftigt ökade hyreskostnader, ska strukturerade försäljningar och ombildningar av fastigheter till bostadsrätter vara en strategisk del av bolagets verksamhet. Bolaget ska kunna sälja fastigheter för att klara renoveringar och investeringar.

År 2026 kommer fortfarande att vara ett tufft år på grund av stora renoveringsbehov och dyra byggpriser. Förutom att tillåta extra fastighetsförsäljning så ska utdelningen till Rådhus AB återigen ske för 2027.

Örebroporten AB

Ägardirektiven anger att bolagets huvudfokus ska vara inköp, förädling och försäljning, det är viktigt. Bolaget ska inte förvalta fastigheter långsiktigt, om inte fastigheten finns utpekad i ett tydligt ägardirektiv. Under 2025 kommer bolaget genom inköp av det så kallade Eklundamarken 2024 stå inför ett stort utveckling och förädlingsuppdrag. Det är viktigt för Liberalerna att bolagets nya förvärv inte enbart förädlas och fortsatt ägs av bolaget utan att delar av marken och fastigheten, efter förvärv och planering, säljs vidare till andra aktörer.

Futurum Fastigheter AB

Futurum Fastigheter ska äga, förvalta, utveckla och bygga kommunens skollokaler på ett kostnadseffektivt och för framtiden långsiktigt hållbart sätt, utan extravaganser och gärna enligt beprövade modeller för att inte lägga onödiga konstruktionskostnader. Det ska läggas ett stort fokus på att minska miljöpåverkan och reducera energiförbrukningen. För att klara underhåll av kommunens skolor och ha långsiktigt handlingsutrymme krävs att Futurum tar ut marknadsmässiga hyror. Låneskulden ska så långt det är möjligt amorteras av för att möjliggöra refinansieringsbehovet.

Bolag som ska ses över för hel eller delförsäljning

Liberalerna anser att kommunala bolag inte ska utgöra en illojal konkurrens på marknaden. De som inte är tydligt kopplat till kommunens kärnverksamhet ska säljas. Dessa hel- eller delägda bolag är Kumbro Utveckling AB, Kumbro Vind AB, Biogasbolaget i Mellansverige AB, Örebro Parkering AB och Gustavsvik Resorts AB.

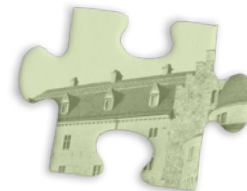
Arbetsmarknad

För att skapa en sammanhållen och integrerad kommun där alla kommer i innanförskap krävs att vi ser kommunen som en helhet. Politiken måste bygga på att alla människor i hela Örebro kommun har förmåga att forma sin framtid efter egna förutsättningar. Att känna sig som en del av samhället, inte minst i området där man bor, är grundförutsättningen för en positiv integrationsprocess för varje individ, varje familj och varje grupp. Nyckeln är rätt utbildning som leder till ett arbete.

Förutsättningen för att så många som möjligt får ett arbete är att kommunen tar sitt ansvar för förskola, grundskola, och gymnasiet. Kunskap utgör den viktigaste nyckeln för en framtid som innehåller frihet och egenmakt.

Örebro kommun ska ständigt utveckla ett breddat samarbete med näringslivet, arbetsförmedlingen och andra aktörer för att tillgängliggöra utbildningar grundat på marknadens behov. Ansvar för regelbunden dialog ska ligga på kommunen. Detta arbete måste också inkludera Örebro kommuns skolor. Studie- och yrkesvägledare måste ha mer kontakt med och mer kunskap om arbetslivets aktörer.

Örebro kommun ska förstärka arbetet med att validera de utbildningar arbetssökande redan har. Kunskapsnivån på de arbetssökande ska tillvaratas samtidigt som kommunen stöttar både företag och kommun att kunna rekrytera rätt person.

Människor ska kunna leva och arbeta i hela Örebro

Örebro har ett bra läge i Sverige. Ofta pekar vi på att vi är Sveriges demografiska centrum. Men det finns stora risker att framtida godsströmmar och även persontrafik kommer att dras öster och söder om Örebro. Liberalerna menar att en järnvägsförbindelse Stockholm – Oslo via Örebro är en av de viktigaste infrastruktursatsningarna. Örebro kommun bör initiera en utredning av E18/E20 som trafikstråk på lång sikt samt påskynda Trafikverkets arbete med att flytta godstrafik utanför Örebro stads kärna.

Vägnät bör byggas med långsiktiga perspektiv där alla trafikanter kan harmoniera med varandra utan att skapa konfliktpunkter. Infrastrukturen i Örebro kommun ska genomsyras av säkra lösningar för oskyddade trafikanter och anpassning ska ske för de mest utsatta, såsom barn och äldre samt de med funktionsnedsättningar.

I Örebro ska man kunna bo på landsbygden och ändå kunna nå staden för arbete och ärenden. Vi vill satsa på att bygga ut och bygga om infrastrukturen gällande vägar för att öka flöden och ge bra tillgänglighet för alla trafikslag till och från staden.

Dynamiken i fler transportslag och infrastruktur i hela Örebro utvecklar ett fungerande samhälle oavsett var du bor. Idag så är det en obalans i hur vi bygger till och om, vi vill sträva efter att ha mer funktionella ombyggnationer eller utökning av infrastruktur, före politiska tvångsmedel för den enskilda. Vi menar att man måste se till det faktiska behovet för att allt sammantaget skall fungera. Dagens trafikpolitik är hindrande för människor och deras val av kommunikation. I en stad som växer måste också infrastruktur växa med. Att förtäta bort och tränga ihop staden får nu till följd att flödena påverkas allt för mycket negativt.

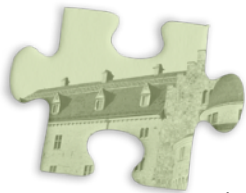
Kollektivtrafik

Den befintliga kollektivtrafiken fungerar inte bra, detta är mycket beroende på Regionen och deras styrsätt gällande kollektivt resande. Vi vill skatteväxla tillbaka stadstrafiken och sköta den på egen hand med egna resurser, dels för att få ekonomisk kontroll men också rådighet över drift och funktion då det inte alls fungerar i dag. Vi måste ta tillbaka kommunens medborgaransvar för att se till att kollektivtrafiken blir lika effektiv som bra.

Innan vi fortsätter att lägga stora resurser på dyra bussar och ombyggnationer för kollektivtrafiken i city ska kollektivtrafiken fungera bättre i hela Örebro kommun. Örebro kommun måste bättre äga möjligheten att prioritera tätare och bredare busnät över hela kommunen. I dag segregeras landsbygden från staden genom att kollektivtrafiken minskar i bred omfattning.

Vi tror inte heller på lösningar som är ogenomtänkta som till exempel Citylinjen, det vill säga att lägga stora belopp på ett enda stråk. Konsekvensen blir nu att alla som inte bor citynära får betala priset och får en försämrad kvalitet i övrig kollektivtrafik.

Alla inom kommunen har sin giltiga rätt att få likvärdig kollektivtrafik. Får man inte detta så skapas orättvisor och sämre förutsättningar att nå klimatmålen. Kollektivtrafiken ska vara så pass billig och lättillgänglig att det känns helt meningslöst att sätta sig i bilen. Vi ska omedelbart avsluta att bygga busstråk som blir onödigt dyra på bekostnad av ett brett kollektivtrafiknät i hela Örebro kommun.

Flextrafik

Flextrafiken återinförs och utvecklas. Det finns många örebroare med mindre rörelsenedsättning, som utan de mindre och anpassade bussarna, inte längre kan åka kollektivt. Speciellt när avståndet till både hållplatser och busslinjer blivit längre. Flextrafik kan också minska behovet av färdtjänst.

Färdtjänst

Färdtjänst är biståndsbedömt och till för människor med funktionsnedsättning. Liberalerna anser att färdtjänsten måste utvecklas för att möta örebroarnas behov. Därför behöver kommunen återta ansvaret för färdtjänsten och göra nytt upphandlingsunderlag för att få till en så bra och effektiv färdtjänst som möjligt. Det brister stort i både samordningen, väntetider och utlovad service.

Kommunen

Örebro kommun är en kommun som växer, även om det mattats av något de senaste åren. Prognosen säger att Örebros befolkningstillväxt under 2026 inte kommer bli mycket högre än under 2025. Det innebär att kravet på nybyggnation inte är stort. Vi behöver *"sitta lite lugnt i båten"* när det gäller både investeringar och driftskostnader. Undantaget är att vi måste hantera att den äldre befolkningen blir fler och kraven på omsorgsboenden och stöd kommer att öka. Samt på allvar lösa både utmaningen med ej tillräckligt bra målluppfyllelse i skolan. Örebro kommuns framtida kompetensförsörjning är helt beroende av att skolresultat blir bättre.

Potentialen för framtiden är dock stor om vi tar kostnadsökningarna på allvar och fokuserar på vad vi måste ha. Vi är en kommun med stora tillgångar och bra finanser, så kan vi komma tillrätta med verksamhetsunderskottet vi hade 2024 och fortfarande prognostiserar 2025 så ligger Örebro bra till jämfört med de utmaningar kommuner i Sveriges har.

Kommunen ska inte gå i första ledet för att driva tillväxten eftersom våra skatteintäkter inte ökar tillräckligt starkt. Vi ska i stället se till att mer dela ansvaret med civilsamhället och vara en möjliggörare för näringslivet. Vi ska sköta våra kärnområden så vi blir en bättre kommun att leva och arbeta i. Kommunen ska i stället för att bygga nytt fokusera på att underhålla och renovera det som finns och därmed stå i startgropen med en mindre underhållsskuld än kommunen har idag.

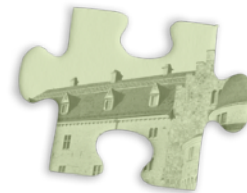
År 2026 är året för fortsatt omläggning av organisation och resurser. Vi kommer fortfarande befinna oss i ett år av lägre tillväxt och högre inflation. Vi måste fokusera, och på större allvar, både effektivisera och skapa mer målluppfyllelse i våra kärnområden. Vi måste bevaka både nationella beslut, hålla kolla på forskning och omvärlden. Dessutom står hela Sverige och även Örebro kommun inför att nytt säkerhetsläge som kommer kräva större förberedelser och ändringar. Trygghetsfrågan är också viktigt där vi vårt utökade förbyggande arbete fortsätta stärkas.

Vi fortsätter vända på pyramiden genom att flytta både beslut och resurser längst fram mot örebroarna. Första linjens chefer ska både få mer stöd och kompetensutveckling för de har potentialen att göra störst skillnad när det gäller målluppfyllelse och möta örebroarnas behov.

Vi resurssätter de viktigaste ramarna först; förskola, skola och omsorg. Örebro kommun ska ha en smalare, tydligare och flexiblare organisation och administration.

Vi avser att minska centralförvaltningen, chefsled och administration på sikt med 300 medarbetare. Tydligare och rakare organisation kommer att leda till större fokus på verksamhetsnära

styrning. Vi sätter tidsplan för förändringen och avsätter de resurser omställningen kräver.

Örebro har flest anställda per medborgare

Örebro kommun har varken behov eller råd med så många fler anställda per medborgare än andra jämförbara kommuner. Tabellen visar tydligt att Örebro behöver minska antalet medarbetare, data hämtat från Ekonomifakta och SCB.

Antal kommunalt anställda per invånare			
Kommun	Antal anställda	Invånare	Anställda per 1 000 invånare
Västerås	9 521	160 634	59
Linköping	10 163	168 035	60
Norrköping	10 789	144 980	74
Örebro	12 693	160 140	79

Enklare och bättre service

Servicecenter ska förändras och återgå till att delvis fungera som en växel som lotsar örebroarna direkt till rätt person när det gäller vissa sakfrågor men behålla en del som kan svara bredare på enkla frågor. Kommunen ska ha fler direktnummer utskrivna på hemsidan så det blir enklare för örebroarna.

Nämnder och förvaltningar ska arbeta närmare varandra och med starkare band. Liberalerna vill se fler politiska beslut i nämnderna för att skapa större rättssäkerhet samt en offentlig och bredare demokrati. Ärenden ska starta i nämnderna och där ska också igångsättningsbeslut med tillräckliga utredningar och konsekvensanalyser ske. Öppenhet mot opposition och medborgare i ärenden skapar demokrati, långsiktighet, delaktighet och vid behov utkrävning av ansvar.

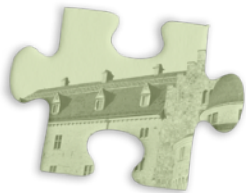
Första linjens chef är den viktigaste chefen

Vi behöver verksamheter med starkt ledarskap och kompetens som finns nära örebroarna. Det handlar om att decentralisera och vända på pyramiden för att låta behoven längst fram styra verksamheterna.

Varje verksamhetschef är ansvarig för både mål, personal och resurser. Det är verksamhetschefen som ska bestämma om det behövs en administratör eller en lärare. Medarbetare såsom ekonomer, strateger, planerare och informatörer kopplade till verksamhetsområdena ska flyttas ut till respektive förvaltning. Styrkedjan ska vara tydligare, rakare och enklare.

Kommunförvaltningen och kommunledningen

Kommunstyrelseförvaltningen arbetar endast övergripande mot kommunstyrelsens ansvarsområden. Näringslivskontoret blir kvar här med ett utökat ansvar för alla externa kontakter, som även delvis rör marknadsföring, större evenemang och större organisationer från civilsamhället. Kvar blir också upphandlingsenheten samt endast övergripande delar av ekonomi, personal, information, juridik och säkerhet.

Medarbetare

Kommunens medarbetare är vår viktigaste tillgång. För oss i Liberalerna handlar personalpolitik i huvudsak om en rekryteringspolitik som gör det möjligt för oss att rekrytera de bästa medarbetarna, samt en politik som gör det möjligt att behålla och vidareutveckla kompetenta medarbetare. Kommunen ska se äldre medarbetare som en tillgång. Erfarenhet är något som bara kan förvärfvas genom att leva, lyckas, misslyckas och dra slutsatser. Årsrikedom utmanar och är en tillgång.

Örebro kommuns arbetsmiljöarbete måste utvecklas. Kommunens medarbetare mår inte tillräckligt bra alla verksamheter. Det saknas resurser, stöd och kollegor för att klara sina arbetsuppgifter och samtidigt både nå mål och må bra. Det är självklart en ledningsfråga men också en organisationsfråga. Vi ska ha en organisation och arbetsrutiner som gör att våra medarbetare kan lösa sitt arbete, också för dem, på rätt sätt. Det är viktigt att de känner sig inkluderade i både verksamhet och mål. Kommunens medarbetarundersökning bör ses över så att frågorna är rätt utvecklade och sätter rätt fokus.

Vidare bör kommunens visselblåsarfunktion helt skötas av extern part och anonymiteten ska garanteras. Det finns signaler på att alla inte törs gå vidare med något som de anmält tidigare.

Likaså är det låga antalet anmälningar oroande och att få vill vara skyddsombud.

Vi måste driva en politik som gör det möjligt att ställa om kommunens organisation till att vara mer flexibel och samtidigt behålla kompetensen som behövs inom kommunen. I stället för att sätta medarbetare åt sidan i en för lång omställning måste det vara möjligt att säga upp medarbetare på grund av verksamhetens mål och behov, arbetsbrist eller kompetenskrav.

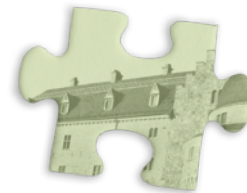
Liberalerna vill att Örebro kommun externt utreder hur vi kan komma tillrätta med övertaligheten inom vissa områden och kompetensbristen på andra. Kommunen har inte resurser till annat än rätt antal medarbetare och med rätt kompetens. Arbetsrätten ses över nationellt och det är viktigt att kommunen hänger med i den utveckling som sker. Vi ska såklart ha kvar de arbetsrättsliga faserna 1 och 2, vid arbetsbrist och omläggning. Men därefter bör vi inte i framtiden sätta människor i omställning, på undantag, till en avbytarbänk ingen vill hämtas in från. Åtminstone inte som en del efter fas 1 och 2.

Flera intraprenader

Liberalerna vill att vi uppmuntrar till flera självstyrande enheter, så kallade intraprenader. Med ansvar kommer resultat. Det handlar om att en skola, eller ett äldreboende, eller en förskola kan bli en egen enhet med egen kontroll över egna resurser och kostnader.

Att bli en intraprenad innebär stora möjligheter till ökad effektivitet, högre kvalitet för örebroarna och bättre arbetsvillkor för kommunens medarbetare. Med mer eget ansvar kommer både engagemang och målpuppfyllelse, oavsett om det handlar om ekonomi eller andra resultat.

I sakens natur med självstyrande resultatenheter så ska en intraprenad inte tillåtas gå med underskott år efter år. Intraprenaderna ska ha en stark koppling och nära samarbete med områdesförvaltningen som har en stor samlad kunskap för sakområdet. Kommunstyrelseförvaltningen som övergripande centralförvaltning ska inte driva intraprenader.

Utgifter och kostnadsutveckling år 2026

Vi lämnar år 2025 med fler utmaningar än möjligheter. Vi kommer under år 2026 ha med oss ett underskott och vi kommer inte heller att främjas av någon högkonjunktur. Det känns svårt och orättvist mot örebroarna eftersom vi länge flaggat för att det behövdes en kurs-ändring som inte gjorts. Hade kommunen gjort de förändringar som Liberalerna föreslagit under tio års tid så hade vi haft en mer effektiv organisation och också mer resurser till kärnuppdragets ramar, skola, stöd och omsorg.

Ekonomiska principer och metoder

Liberalerna tycker att *"Försiktighetsprincipen"* bör råda i läge. Hålla i pengarna och noga fundera hur varenda skattekrona används. Liberalerna prioriterar efter *"Måste ha, bra att ha, vill ha"*. Det innebär att lagstadgat och kärnuppdragen prioriteras först, det som direkt påverkar måluppfyllelsen resurssätts innan vi fortsätter med det vi vill ha.

Under 2026 ska bara det allra nödvändigaste byggas. Det ska byggas mer flexibelt och behövda upphandlingar ska göras effektivare genom kategori-styrning. Huvuddelen av investeringarna ska användas till vårt eftersatta underhållsbehov.

För Liberalerna är det tydligt att de stora utmaningarna inte tillräckligt ändrat kommunens styrning. Om vi i vår framtid inte ska vara för beroende av statsbidrag måste vi på allvar ta itu med omställningar och prioriteringar. Kommunen har sitt ansvar och staten har sitt. Det kommer att innebära att allt alla tycker är viktigt inte ryms inom budget och det kräver en ny modigare kommunledning.

Omprioriteringar och effektiviseringar

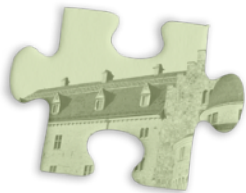
Komplex är bara förnamnet för Örebro kommuns situation. Varken de styrande eller någon oppositionsbudget kan göras exakt eller tillräckligt tydlig för att kunna visa vad som måste göras. Inget budgetförslag håller ett helt år utan behov av revideringar. Statsbidrag kommer och går och omvärldens påverkan är skrivet i stjärnorna.

Vi har bra soliditet med stora tillgångar bundna i framför allt våra bolag med ÖBO i spetsen. Örebro kommuns finansavdelningen är utmärkt skött och det skapar både trygghet och mindre oro.

Men soliditeten är bara ett minne i framtiden om vi inte får ordning på verksamhetsnettot och sköter resultatet av intäkter och kostnader, eller om ÖBO inte klarar av det oroande underhållsbehovet som gungar bolaget mer än på mycket länge.

Omprioriteringar ska ske för att inte ge grundskolan några besparingar. Måluppfyllelsen är inte tillfredsställande, så trots vissa volymminskningar ska utrymmet i ramarna användas till att förbättra resultatet. Liberalerna ser också till att undanta äldreomsorgen och civilsamhället från besparingar.

Effektiviseringar ska ske på styrkedjor, administration, upphandling, outsourcing och mer generellt på central förvaltning. Dessutom omprövar vi den planerade investeringsplanen. Inga onödiga investeringar ska ske under år 2025. Alla investeringar ska garanteras resurser till de driftskostnader de ger upphov till. Nämnderna ska vara de som trycker på startknappen efter uppdaterade behov och konsekvensanalyser. Investeringsbudgeten är innan dess preliminär.

Vi måste från kommunens håll få mer kontroll på kollektivtrafikens kostnader och målresultat för att ta vårt medborgansvar och den del av resurserna som används för detta av kommunalskatten.

Staten

Statsbidrag är välkomna men är samtidigt en utmaning för kommuner. De bidrag som måste sökas tar tid att söka. De kan också komma plötsligt samt ha en för kort verkställighet. Liberalerna vill se en bättre planering och att de riktade statsbidragen blir mer långsiktiga. Liberalerna vill att staten tar huvudansvaret för stora kostnadsdrivande och nationellt viktiga verksamhetsområden, till exempel skola och LSS (lagen om stöd och service till vissa funktionsnedsatta). Ansvaret skulle bli tydligare, verksamheternas insatser mer likvärdiga och betalningsansvaret stadigare.

Investeringar och lån

Örebro kommun har för några år sen haft en större befolkningstillväxt än vi har idag. Det har inneburit ett ökat behov av stora investeringar.

Den tidigare stor befolkningstillväxt har skapat en stor låneskuld för Örebro kommun. Främst för vårt behov att bygga skolor och äldreomsorg. Örebro kommuns låneskuld ligger över 19 miljarder. Trots stark soliditet så är örebroarna satta i en rejäl skuld.

Stor försiktighet ska iakttas när det gäller nya investeringar under år 2026. Resultatet för 2024 visar att bara 65 procent av investeringarna som planerats genomfördes. Vi tror inte det är en slump. Investeringsmöjligheterna sanerar sig själva. Kostnadskonsekvenser och andra underlag sanerar *"vill-ha-mycket-begäret"* hos politiker. Kommunens projekteringsutrymme, planeringsresurser och kompetens saneras sig själv.

Vis av erfarenhet och med tanke på försiktighetsprincipen sätter vi ett tak på 1 miljard i investeringsutrymme för 2026. Genom minskade investeringsutrymme så räknar vi med att spara 20 miljoner på arbetstid, upphandlingar, utredningar och driftskostnadskonsekvenser.

Skatt

I en liberal kommun nås högre skatteintäkter av att det finns fler skattebetalare, inte av att du betalar högre skatt. Varje skattekrona ska noga förvaltas för örebroarnas räkning.

Liberalerna ser i dagsläget och för år 2026 ingen nytta eller behov av att förändra skatten. Kommunen har fortfarande en för stor kostym som behöver och kan minskas. Med Liberalernas förslag på omställning så finns resurser att flytta till välfärden. Vi föreslår en oförändrad skattesats om 21,35 kronor. Vi ska först göra vår hemläxa innan vi ber örebroarna om mer pengar.

Regionen

Vi måste förbättra samarbetet mellan kommunen och regionen. För att vara rädd om bådas resurser behöver vi säkerställa att dubbelarbete och dubbelansvar inte existerar. När det gäller skatteväxling mellan regionen och kommunen så avser Liberalerna lägga fram förslag om förändrad skatteväxling som bättre prioriterar kommunens grunduppdrag och ökar insyn och möjligheter att möta örebroarnas behov.

LIVSLÅNGT LÄRANDE BÖRJAR MED EN BRA START

Varje människas personliga utveckling är viktig, för den egna personen men också för allas framtid. Personlig utveckling startar redan vid födseln och familjecentralerna behöver fortsätta utvecklas i samarbete med civilsamhället. Liberalerna satsar på ett livslångt lärande som erbjuder alla människor möjligheter att utvecklas.

Liberalerna satsar speciellt på förskola och skola

I Liberalernas skola möts alla elever utifrån individuella behov. Både elever med särskild begåvning och elever med behov av särskilt stöd får den stimulans de behöver. Vi vill förstärka så att stöd snabbt sätts in vid behov, utan att specifika diagnoser behövs. Kunskap och beredskap behöver öka inom skolan så att barn och ungdomar med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) får rätt undervisning. Rektorer ska ha tillräckliga resurser för att, tillsammans med lärare och elevhälsa, kunna avgöra och implementera det stöd som eleven behöver.

Det kompensatoriska uppdraget är viktigt och nödvändigt. Undervisning, elevhälsa, skolmat samt studie- och yrkesvägledning är alla pusselbitar i att erbjuda likvärdiga möjligheter för alla elever. Även raster ingår i den pedagogiska verksamheten. Hela skoldagen ska vara trygg.

Kunskapsbyggande och progressivitet står i fokus i Liberalernas skola. Förskola, skola och fritidshem ska ha legitimerade lärare som kan fokusera sin tid till undervisning, i skolbiblioteken ska utbildade bibliotekarier möta eleverna och skolledare ska ha mer tid att leda skolans kunskapsuppdrag. För att nå dit vill vi utöka med fler yrkeskategorier i skolan. Det skapar också utrymme för bättre och tydligare kommunikation mellan lärare och elev samt mellan lärare och vårdnadshavare, något som är avgörande för en lyckad skolgång.

Kvaliteten och tillgången till läromedel stärks. Dels genom specifika satsningar på fysiska läromedel som exempelvis skolböcker, men även digitala läromedel ska hålla hög kvalitet. Det är läraren närmast eleven som i hög grad ska kunna påverka vilka läromedel som ska användas för att eleven ska nå målen.

Valfriheten värnas. Konkurrens och goda exempel gör att fler skolor blir attraktiva. Det är föräldrar/vårdnadshavare som ska avgöra var barnet ska gå i skolan. Valet av skola gör att intresset för skolgången ökar och möjliggör bättre måluppfyllelse med rätt skola för varje elev. Liberalerna inför rättvisa möjligheter till skoltransport för alla, oavsett skolval. Det ska inte vara en kostnadsfråga att välja skola.

Elevhälsan stärks inom alla områden, det medicinska, pedagogiska, psykologiska och sociala. Ett särskilt uppdrag är att motverka ungas psykiska ohälsa med riktade satsningar på kompetenshö-

jande insatser för medarbetarna, men också genom att sänka trösklarna. Det måste bli enklare för eleven att få kontakt och vi vill utöka elevhälsan med digitala mottagningar.

Studie- och yrkesvägledning är avgörande för ungdomars framtid. Liberalerna vill se fler och tidigare möten mellan elev och utbildade studie- och yrkesvägledare.

Den anpassade skolan ska låta varje enskild elev utvecklas och lära sig efter sina unika förutsättningar, så att alla kan delta i och bidra till samhället efter förmåga.

Inom all pedagogisk verksamhet är ledarskapet avgörande. Vi ställer höga krav på rektorer inom Örebro kommun och vi vill ge dem både ökade resurser och mer makt. För att möta högt ställda krav erbjuds fortbildning, god vägledning och bra arbetsvillkor.

Svenska språket är grundbulten

Tyvärr växer alltför många barn upp med för dåliga kunskaper i det svenska språket. Det måste mötas tidigt. Liberalerna vill att förskolan ska vara obligatorisk från tre års ålder. I förskolan följs särskilt barnens språkliga utveckling upp regelbundet. Stöd för att utveckla det svenska språket sätts in där det bedöms krävas. Målet är att fler barn ska få en bra språklig och social grund att stå på.

Alla barn ska kunna läsa och förstå vad de läser då de lämnar årskurs ett. Arbetet med att lära sig det svenska språket fortsätter dock under hela skolgången. Dels genom vanlig undervisning i svenska och svenska som andraspråk men också genom återkommande uppföljning och riktat stöd till de som behöver det.

Säkerhet i skolan – förebygg kriminalitet

Våra barn och ungdomars trygghet på Örebros skolor måste säkras. Liberalerna är djupt oroliga över vilka förutsättningar vi som huvudman ger för att skydda våra elever och medarbetare om de utsätts för hot och våld. Vi avsätter resurser för att stärka arbetet med säkerhet i skolan. Exempelvis vill vi utrusta alla våra skolor med av rektor låsbart skalskydd.

Kriminellas rekrytering av barn och ungdomar måste stoppas!

Barn och ungas liv ska inte trasas sönder i kriminalitet. Vi vill att skola och socialtjänst, genom de skolsociala teamen, krokar arm och arbetar mer kraftfullt tillsammans. Örebro kommun ligger efter i utvecklandet av de skolsociala teamen och det behövs mer stöd och resurser för att snabbare komma igång. Vi ska vara en föregångskommun i att avbryta de kriminellas rekrytering och påverkan på örebroarnas barn och unga.

Förskolan

Förskolan i Örebro kommun har under många år varit ekonomiskt eftersatt, med stora konsekvenser för både barn och pedagoger. Den så viktiga starten för det livslånga lärandet ska fungera bättre. Nu med minskande barnkullar finns goda möjligheter att göra satsningar. Liberalerna fördelar mer resurser till rektorer och mindre centralt så rätt beslut för varje barn kan fattas snabbare. Barngruppernas storlek minskas och medarbetare behålls för att säkerställa att en god pedagogisk verksamhet kan bedrivas i en trygg miljö.

Förskolans barn ska mötas av behöriga förskollärare. Genom målmedvetna satsningar på löner och arbetsmiljö samt fortbildningsinsatser kommer fler behöriga förskollärare att arbeta inom Örebro kommun. Förskollärarens tid ska ägnas till barnen, kringssysslor och administrativa uppgif-

ter ska utföras av andra yrkeskategorier. Barnskötare har också en given roll vid sidan om förskolläraren.

Svenska språket är särskilt viktigt att utveckla under de tidiga åren. Språkrav i svenska införs för all pedagogisk personal inom förskolan. Medarbetare som inte uppnår kraven ska erbjudas utbildning. Alla barn i Örebro kommuns förskolor ges förutsättningar att lära sig svenska.

Färdighetsträning stärks genom satsningar på fortbildning och pedagogiska material. På så vis stärks självförtroendet och självkänslan, kreativiteten och fantasin ökar, fin- och grovmotorik utvecklas och barnet blir bättre förberett för skolan.

Grundskolan

Liberalerna ställer om grundskolan till ett tydligt kunskapsfokus. Genom att i alla led fokusera på kunskap kommer måloppfyllelsen öka. Rektorer är tydliga pedagogiska ledare och lärare ägnar sin tid åt undervisning, för- och efterarbete. Varje yrkesgrupp inom grundskolan är utbildad för sin uppgift och arbetar professionellt inom sitt område. Alla som tillsvidareanställs ska vara utbildade för sin uppgift och de som anställs som lärare ska vara legitimerade.

Liberalerna satsar på lärare och höjer elevpengen, grundtilldelningen som följer varje elev. Rektor ges genom högre elevpeng, mer makt och mandat att snabbt kunna sätta in det stöd eleven behöver. Eleven möts varje dag av legitimerade lärare som bedriver professionell undervisning. Hjälp och stöd utgår efter varje elevs behov och unika förutsättningar av de professioner som behövs. Lärare fokuserar på kunskapsuppdraget och elevhälsoteamet fångar upp andra behov. Centralt skolstöd ska ge extra stöd om skolan behöver ytterligare kompetens inom ett visst område.

På fritidshem behövs fler lärare med legitimation och behörighet för undervisning i fritidshem. De kompletteras med fritidspedagoger och barnskötare. På fritidshemmen erbjuds en viktig och värdefull vistelse för barn från förskoleklass och uppåt. Liberalerna satsar på en trygg miljö där läxhjälp och mellanmål är en del av aktiviteterna.

Förskoleklass till årskurs 3

Det är starten som är viktigast. Här läggs grunden till både trygghet och studielust. Resurser tillsätts som möjliggör ett maxtak om tjugo elever i förskoleklass och årskurs 1-3. Fler förskollärare och speciallärare anställs för att se till att varje elev möts av rätt undervisning. Små barn ges stora ytor, äldre barn får vidgade vyer. Liberalerna sätter in stora resurser så att alla flickor och pojkar hinns med. Varje barn ska mötas varje dag och läsas av, av sina lärare. Det ska finnas både tid och kompetens att kartlägga alla elevers behov.

Knäcka läskoden är avgörande för ett barns hela studiegång och även framtida möjligheter i det svenska samhället. Vi inför en garanti att alla barn i grundskolan ska kunna läsa efter årskurs 1. Stöd och undervisning ges så alla barn kan läsa då de lämnar årskurs 1. Detta är ett komplement till den garanti för tidiga stödinsatser som redan finns i skollagen.

Vi vill vidareutveckla det stödjande arbetet med familjestödare på alla F-3-skolor. Ett bra fungerande, förebyggande och främjande arbete som ger trygghet för barnen men också för föräldrar/vårdnadshavare.

Årskurs 4 till 6

Under mellanstadieåren ökar kunskapsklyftorna. Skillnaden mellan elever från studievana och studieovana hem ökar och fler barn får ökat behov av stöd. Detta är också en period där eleverna får möta fler nya ämnen och förbereds för högstadiets krav. I årskurs 6 får de flesta eleverna betyg för första gången. Förpubertet och stora skillnader i mognad kräver specifika kunskaper och att alla elever möts individuellt av de professioner de behöver. För att bättre hinna med att utveckla varje elev tillförs resurser så ett maxtak om tjugofem elever i varje klass möjliggörs.

Årskurs 7 till 9

Högstadiet avslutar den obligatoriska skolan. Eleven ska i årskurs 9 vara redo för vidare studier på gymnasiet. Stressen kan vara stor och resurser avsätts för bättre vägledning. Utbildade studie- och yrkesvägledare ska ha flera vägledande samtal under högstadiet, samtal som ska ha påbörjats redan under mellanstadiet.

För att alla elever ska nå målen avsätts resurser till ett målmedvetet arbete. Läromedel, undervisningens kvalitet och mindre klasser är bara några av de satsningar Liberalerna gör. Vi ställer höga krav på rektorer, lärare och andra som möter eleven. Men vi ställer också krav på eleven, som tillsammans med sin vårdnadshavare måste ta sitt ansvar för sin egen framtid. Vi sänker inga krav för att nå godkända betyg, däremot erbjuds varje elev stöd och möjlighet att nå dem. Därmed grundlägger vi goda framtidsmöjligheter för varje individ.

Gymnasieskolan

Fler av Örebros ungdomar ska komma in på gymnasiet, alltför många är inte behöriga idag. Alla utbildningar håller hög kvalitet där ungdomar blir redo för nästa steg i livet. Gymnasieskolan ger goda förutsättningar för elever att under eget ansvar lyckas.

Inom gymnasieskolan anställs fler yrkeskategorier. Lärarna tar det pedagogiska ansvaret och lägger mer tid och energi på undervisningen. Andra yrkesgrupper tar över sådant som idag tar tid från läraren att vara just lärare.

Ungdomsperioden kan vara turbulent och elevhälsan spelar ofta en stor roll för många av eleverna. Den psykiska ohälsan motverkas och trösklarna in till vården sänks genom att möjliggöra kontakt via digitala mottagningar. Trygghetsteam är en självklar del av arbetet på alla skolor för att främja likabehandling och motverka all form av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Elever med hög frånvaro ska snabbt fångas upp och erbjudas stöd för att komma tillbaka till undervisningen. Målet är att alla elever ska lämna gymnasiet med avslutad examen.

För elever som inte nått gymnasiebehörighet erbjuds plats på introduktionsprogram IM. Liberalerna avsätter resurser till att inrätta fler vägar inom IM som ska leda till anställningsbarhet. Det kan handla om yrkesspår eller andra insatser i nära samarbete med företag.

Lärlingsutbildningar införs för både behöriga och obehöriga elever. Genom lärlingsutbildningar ges fler möjlighet att nå ett yrke. Lärlingsutbildning ska vara ett alternativ till gymnasieskolans yrkesprogram för hantverksyrken där undervisningen i huvudsak är förlagd ute på företagen.

Elever som under sin arbetsplatsförlagda utbildningen får erbjudande om arbete ska ges stöd och informeras tydligt så de inser vikten av att slutföra sin utbildning för att få sin behörighet och därmed bättre möjligheter till fast anställning.

Vuxenutbildningen

Vuxenutbildningen (Komvux) är för dem som efter 20 års ålder vill skaffa sig mer kunskaper eller ett nytt yrke. Liberalerna vill att elever ska kunna läsa både grundläggande och särskild behörighet på Komvux. Alla ska kunna läsa in det som behövs till vidare högskolestudier.

Liberalerna satsar även på utbildningar som ska vara breda och anpassade till möjligheten att få ett arbete. Lärlingsutbildningar och yrkeshögskolan utökas med fler utbildningsplatser där bristyrken prioriteras. Då är det enklare att få jobb i samband med eller direkt efter utbildningen. Vi måste också se till att utbildningarna blir eftertraktade med bra handledare och regelbundet stöd från skolans sida. Tidigare utbildningar ska tydligare och oftare än idag valideras.

Örebro kommun ska ständigt utveckla samarbetet med näringslivet och andra aktörer för att tillgängliggöra utbildningar grundat på marknadens behov. Våra skolor och dess studie- och yrkesvägledare måste ha regelbunden kontakt med och stor kunskap om arbetslivets aktörer. Vi jobbar för en bättre matchning och kompetensutveckling på arbetsmarknaden.

Vi har en stor kompetensbrist inom vissa områden, därför är det viktigt att ta vara på möjligheten inom den utbyggda Komvux och yrkeshögskola där det finns statliga medel att söka. Liberalerna vill ge möjligheter till fler yrkesutbildningar med inriktning mot den gröna omställningen. Vi vill vidareutveckla lärlingssystem för att minska ungdomsarbetslösheten.

Svenska för invandrare - SFI

Svenska språket är grunden till en bra integration. En individanpassad SFI-utbildning är avgörande för individen, kommunen och näringslivet. För nyanlända införs en bättre introduktion med snabb validering av tidigare kunskaper. Individanpassade studier innebär att tiden inom SFI blir både bra och effektiv. Kunskaper i svenska och samhällskunskap, med fokus på svenska lagar och regler, är nyckeln till att komma in i det svenska samhället och ut i arbete.

Liberalerna vill ha en progressionstrappa med höga krav och förväntningar på eleverna. För de som vill och kan läsa på distans ska undervisning via digitala plattformar erbjudas. Ett digitalt språkverktyg med övningar, föreläsningar och pedagogiskt stöd ska tas fram för att fler ska kunna lära sig svenska. Verktöget kan antingen utvecklas i egen regi eller upphandlas.

Delar av SFI bör kunna upphandlas för att öka tillgängligheten och ge fler möjlighet till individanpassad undervisning, exempelvis genom kvällskurser, distansstudier eller yrkesinriktade upplägg. Utöver SFI-utbildningen är praktik, samtalsgrupper och arbetsplatser utmärkta sätt att lära sig svenska och bli en del av det svenska samhället. Målet är att nya örebroare snabbare ska komma ut i arbetsliv och samhälle. De som inte klarar undervisningen ska erbjudas andra vägar till arbete.

Satsningar – Livslångt lärande

Utbildning och lärande är nyckeln till framtiden. Liberalism med markkontakt handlar om att följa medborgarnas behov samt finna förutsättningarna och rätt tid att föreslå satsningar.

Här nedan finner ni i punktform det vi vill göra för de 140 miljoner mer vi har i budgetram för livslångt lärande.

Mål och satsningar

- Inga ytterligare sparkrav på livslångt lärande för år 2026.
- Arbeta för att få in alla 3-åringar i förskolan
- Minska klasstorlekarna i F-6
- Öka resurserna till skolmaten för F-9
- Tillsammans med socialtjänsten via skolsociala team motverka rekrytering till kriminella nätverk
- Öka resurserna för elever med särskilda behov
- Öka resurserna till elevhälsan och studie- och yrkesvägledning
- Likvärdig skoltransport till alla elever enligt avståndstabellen, oavsett val av skola
- Utöka antalet utbildningar och platser till yrkesgymnasium
- Utöka validering på Vuxam för att bättre möta kompetensbehov
- Skapa Sveriges bästa SFI-utbildning i svenska språket

ETT VÄRDIGT LIV, HELA LIVET

Välfärden ska stötta och lyfta människors liv. Vi ska gemensamt ta ansvar för varandra och komma överens om vad välfärdsuppdraget består av. Välfärdsuppdraget måste långsiktigt stå på en stabil ekonomisk grund. Ambitioner och målsättningar för välfärden måste kontinuerligt balanseras mot befolkningens behov och ekonomiska ramar.

Genom en bra välfärd ser vi till att varje människa får chansen att forma och utveckla sitt liv mot egenförsörjning och egenmakt. En förutsättning för ett aktivt liv är en fungerande kollektivtrafik. Flextrafiken är och har varit mycket bra och ska både återinföras och utvecklas som ett alternativ till den ordinarie busstrafiken. Färdtjänsten som idag sköts av regio-

nen fungerar inte, det handlar bland annat om långa svarstider, kostnadsutveckling och bristfällig planering av resor. Därför bör kommunen avbryta sitt avtal med regionen och återta färdtjänsten i egen regi eller göra en ny upphandling.

Alla människor har olika behov. Därför är det viktigt att varje person får möjlighet att välja det som passar bäst. Kommunen behöver fler trygghetsplatser, seniorboenden, korttidsplatser, vårdboenden och LSS-boenden. Det behövs i olika delar av livet och för att underlätta för social gemenskap.

I ett liberalt Örebro får civilsamhället bättre möjligheter att hjälpa till. Föreningar och organisationer ska vara viktiga samarbetspartners. Kommunen ska där det är lämpligt och möjligt vara en möjliggörare och inte utförare. Meningsfull sysselsättning i form av arbete, kultur, intellektuell stimulans, socialt umgänge och fysisk aktivitet har stor betydelse för att ge oss ett friskt åldrande.

Årsrika i centrum

Valet av omsorgsgivare ska vara en fråga endast för individen. Du ska ha rätt att välja ditt boende eller omsorg så långt det bara är möjligt. Vi gör ingen skillnad på huvudmannaskap. Det är kvaliteten på omsorgen, vården och boendet, som är avgörande. Fusk och misskötsamhet ska omgående beivras. Därför är det viktigt att både kommunen och externa utförare granskas av en extern och oberoende aktör.

En fungerande hälso- och sjukvård är en grundförutsättning för att kommunen ska kunna klara sitt uppdrag. Under de senaste åren har vi sett en tydlig förskjutning av vården från sjukhus till hemmet. Sjuksköterskor inom den kommunala vården förväntas idag utföra allt mer avancerade insatser i hemmet, utan att resurserna har ökat i samma takt. Det saknas dessutom en uppföljning kopplad till hur många patienter varje sjuksköterska ansvarar för. För att kunna möta behoven hos alla örebroare som är i behov av kommunal hälso- och sjukvård, är det viktigt att ta fram en ersättningsmodell som baseras på de faktiska vårdbehoven.

Det finns stora utmaningar inom hemvården. En av flera identifierade brister är kontinuitet för vårdtagaren. Under 14 dagar möter en vårdtagare i snitt 18 olika medarbetare i Örebro kommun, vilket för Liberalerna är både oacceptabelt och orimligt. För att skapa trygghet och kvalitet

behöver omsorgstagaren och omsorgspersonalen bygga en relation. Liberalerna menar att utgångspunkten ska vara omsorgstagaren. Omsorgen/vården ska vara personcentrerad. Därför anser vi att antalet olika medarbetare en vårdtagare möter ska minskas till hälften.

Liberalerna anser att kommunen aktivt ska arbeta för att höja kompetensen hos alla anställda inom kommunens äldreomsorg, samtidigt som vi ska bli bättre på att använda den kompetens vi har på ett effektivt sätt. För att uppnå detta behöver vi arbeta mer effektivt med digitalisering och automatisering av biståndsbedömningar och dokumentation. Tiden som exempelvis en sjuksköterska arbetar patientnära är för låg och behöver öka. När det gäller utbildningsnivån anser Liberalerna att den många gånger är för låg och måste höjas. Riktade utbildningsinsatser som utförs på arbetsplatsen bör undersökas som en möjlighet. Det kan handla om avsatt tid för digital utbildning, men också att läraren kommer till arbetsplatsen.

En grundförutsättning är språket

Förutom ökade ambitioner inom utbildningsområdet måste kraven på goda svenskkunskaper höjas. Det finns idag medarbetare som har svårt att göra sig förstådda eller som inte fullt ut förstår instruktioner. En god kommunikation är en grundförutsättning för trygghet och tillit i omsorgen. Även dokumentationskraven inom omsorgen kräver språkkunskaper och att man kan dokumentera på ett begripligt sätt. Här krävs en insats kring lathundar och mallar för att förenkla och frigöra tid som ger mer tid med omsorgstagaren.

Örebro har utropat sig till Europas teckenspråkshuvudstad vilket innebär att vi har ett ansvar för att tidigt i vårdplaneringen erbjuda möjligheter att använda sitt språk i den specifika vårdsituationen. Liberalerna ser gärna att fler äldreboenden har flerspråkiga medarbetare. När vi åldras minskar inte sällan möjligheten att ta till sig information på andra språk än modersmålet. Första generationen sverigefinnar är ett exempel på en grupp med behov av att kunna leva på sitt första språk när de behöver omsorg.

Äldrekommision

Örebro kommun brottas med stora utmaningar inom äldreomsorgen. De årsrika känner sig ofta inte inkluderade i omsorgen. Örebro kommun lappar och lagar istället för att skapa en framtidsvision. Detta förhållningssätt bidrar inte till en verksamhet där äldre känner trygghet, värdighet och där självbestämmandet uppmuntras. Liberalerna anser också att kommunen måste förbättra sitt arbete mot välfärdsbrott och brott mot äldre. Liberalerna vill att en äldrekommision ska tillsättas som har till sin uppgift att synliggöra strukturella brister och ta fram fakta men också lägga fram konkreta förslag med våra äldre i fokus och hur välfärdsbrott ska bekämpas. Äldrekommisionen ska vara forskningsbaserad, framtidsblickande och bidra med kunskap och idéer som kan leda till utveckling och förbättring för örebroarna.

Socialtjänst

Människor som är i nöd och inte längre klarar sig på egen hand ska kunna få hjälp av samhället. Socialtjänsten fyller här en viktig funktion. Människor i utanförskap ska få kvalificerad hjälp och stöd för att snabbare komma ur sitt utanförskap. Både individen och samhället tjänar på detta. När behoven är större än resurserna blir det än mer viktigt att arbeta effektivt och att varje

skattekrona används med eftertanke och klokhet. Ökat samarbete internt i kommunen kan vara ett sätt att använda begränsade resurser på ett mer effektivt sätt.

Framtiden kommer att ställa än högre krav också på samarbete externt med till exempel sjukvården. Det är av största vikt att förbättra kvaliteten på socialtjänstens tjänster. Det krävs ett personkoncentrerat angreppssätt, med individanpassade lösningar.

Rätten till tak över huvudet

Vi ska vara ett välfärdsland, starkt nog att se till att ingen människa ska behöva sova på gatan. Liberalerna anser därför att Örebro kommun ska införa en *”tak över huvudet-garanti”* där civilsamhället ska vara en naturlig samarbetspartner. Liberalerna vill utreda om man kan utöka verksamheten dagtid för denna målgrupp genom omfördelning av resurser. I slutändan ett nollsummespel då kostnaderna på annat håll ska minska i motsvarande grad. Tak över huvudet garanti är inte endast till gagn för den specifika målgruppen hemlösa utan också allmänt trygghetsskapande för kommunens invånare i sin helhet. Liberalerna vill därför utöka anslaget till civilsamhället och därmed ge dem möjligheter att utveckla en effektiv verksamhet med hög kvalitet för samhällets mest utsatta.

Rätt till frihet

Varje år drabbas kvinnor, män och barn av våld i nära relationer. Vi liberaler anser att mer måste göras för att förebygga och motverka våld i nära relationer. Liberalerna vill att *”Centrum mot våld i nära relation”* ska tillföras mer resurser för att säkerställa att arbetet mot våld får den bredd och fokus det behöver. Öppen ingång ska återinföras för den som söker hjälp. Du ska kunna gå direkt in och be om hjälp. Liberalerna vill också ge ett utökat uppdrag och förstärka med en barnpedagog/kurator för de barn som följer med en vårdnadshavare/förälder.

Idag har Örebro kommun i samarbete med Kvinnohuset möjlighet att skydda kvinnor som utsätts för våld i nära relation. Däremot finns varken ett samarbete med civilsamhället eller någon kommunal möjlighet att stödja män som drabbas av våld i nära relation. Liberalerna vill i samarbete med andra kommuner inrätta ett skyddat boende för alla våldsutsatta oavsett kön. Dessutom krävs bättre kunskap inom hela kommunens verksamhet för att möjliggöra ett bättre stöd och hjälp till våldsutsatta människor med funktionsnedsättning. Socialtjänsten bör därför både få fortbildning om våld i nära relationer och funktionsnedsättning och ta fram en riktad informationskampanj till personer med funktionsnedsättning.

Hedersrelaterat hot och våld

Hedersvåld och förtryck är en smärtsam realitet som upprätthåller orättvisor och begränsar individens frihet och värdighet. Det är en allvarlig kränkning av mänskliga rättigheter och måste bekämpas med full kraft. Att förtrycka någon är en oacceptabel form av kontroll och måste mötas med nolltolerans från samhällets sida. Liberalerna anser att kommunen måste höja sin ambitionsnivå rejält, i detta avseende.

Skolan och socialtjänsten har ett stort ansvar. Socialtjänsten ska både ge stöd och hjälp till de som utsätts för hedersvåld och förtryck. De kan också agera genom att ansöka om utreseförbud om det finns en påtaglig risk för att ett barn förs utomlands för att ingå barnäktenskap eller könsstympas. Liberalerna vill att socialtjänsten och skolan stärker sitt arbete mot hedersvåld och förtryck bland annat genom att arbeta fram en informationskampanj riktad till både elever och skol-

personal. Det är också viktigt att arbetet mot våld i nära relationer och arbetet mot hedersvåld och förtryck genomsyrar alla verksamheter. Därför vill Liberalerna att det tas fram ny handlingsplan för respektive område.

Gängkriminalitet

Nästan dagligen kan vi i media läsa om hur kriminella nätverk rekryterar och utnyttjar unga människor för grov brottslighet. Det kan handla om allt från mord till grova vapenbrott och narkotikabrott. Det handlar om ett cyniskt utnyttjande av barn – och problemet bara växer.

Liberalerna tar denna utveckling på största allvar och ser att vi behöver göra mer för att förebygga. Det krävs en samlad kraft från socialtjänsten, civilsamhället, förskolan och skolan.

Liberalerna vill att Örebro kommuns arbete med skolsociala team ska bli en spjutspets i detta arbete. Det kräver ett intensifierat arbete för att ord ska bli till handling och för att vi ska klara av att förbättra vår omvärldsbevakning. I det arbetet ska skola och socialtjänst gå hand i hand. Vi måste arbeta bort de stuprör som gång på gång försvårar samarbetet.

Framtidens socialtjänst

Socialtjänsten ska vara tillgänglig för alla oavsett socioekonomisk bakgrund eller etnisk tillhörighet. Det finns ett utrymme för att utveckla en mer inkluderande och kulturellt medveten socialtjänst som i högre grad tar hänsyn till olika behov och erfarenheter. Därför vill Liberalerna utreda hur och var fler socialkontor skulle vara gynnsamt för medborgarna. Det finns också goda skäl att överväga en samlokalisering med polismyndigheten och ge ökat fokus på att förbättra samarbetet med skolan. Detta samarbete gagnar både det förebyggande och det behandlande perspektivet.

Vi behöver se över hur vi kan underlätta socialsekreterarnas möjligheter att utföra sitt arbete. För att uppnå detta kan det krävas dels att det tillförs ekonomiska medel och dels att arbetsmiljön förbättras. Mer resurser kan bidra i detta avseende men det behövs också ökat fokus på regelbunden vidareutbildning.

Funktionsnedsättningar

Alla ska kunna förverkliga sig själva, oavsett vilken funktionsnedsättning man har. Funktionsnedsättningar kan göra det svårt att vara med i samhället på lika villkor. Det kan gälla tillgänglighet, rätt till arbete eller långsiktighet i olika stöd. Liberalerna, som var initiativtagare till LSS-lagen, anser att det är en de viktigaste frihetsreformerna då den gett människor utan stor frihet och rörelse möjlighet att få stöd i sin vardag. Samtidigt är det viktigt att vi hela tiden arbetar för att motarbeta misskötsamhet, fusk. Misskötsamhet ska omgående beivras.

Det är viktigt att Örebro kommun tillförsäkrar att det finns tryggt och rättvist assistansstöd, särskilt boende och daglig verksamhet. Vi behöver öka antalet LSS-boenden; gruppboenden och servicebostäder samt utöka daglig verksamhet. Örebro kommun bör också införa en boendeform som möjliggör för individer att träna upp den egna förmågan. Det handlar om att bli så självständig som möjligt med hjälp, stöttning och motivation. Idag finns en risk att de boendeformer som finns fungerar som en inlåsningsseffekt där individens resurser att klara sig själv inte bejakas. En ytterligare viktig del är möjligheten till kontaktperson. Något som Liberalerna anser vara en viktigt grund till frihet oavsett vilken funktionsnedsättning man har.

Kvaliteten och rätten att välja utförare är viktig. En viktig åtgärd för att komma till rätta med kompetensbristen är att alla medarbetare ska vara utbildade inom LSS- lagstiftningen. Att säkerställa att alla medarbetare har tillräcklig kompetens är både nödvändigt och livsavgörande.

Medarbetare på LSS-boenden och daglig verksamhet ska också ha kunskap om lågaffektivt bemötande. Detta för att undvika konfrontation och icke nödvändiga tvångs och begränsningsåtgärder.

För de som bor i gruppboenden ska det finnas bra möjligheter till aktiviteter efter eget önskemål.

Daglig verksamhet ska vara meningsfull och gärna ske i samverkan med företag, ideell sektor eller andra organisationer. Det är nödvändigt att kommunen aktivt arbetar för att företag ska se möjligheter och styrkan med denna typ av verksamhet. En viktig del inom daglig verksamhet är att sträva och arbeta för att personerna kommer ut i det ordinarie arbetslivet. Liberalerna vill se en långsiktig plan för hur habiliteringsersättningen ska kunna höjas. Liberalerna vill att personer i daglig verksamhet inte ska omfattas av neddragningar i färdtjänsten.

Överförmyndare

Överförmyndarnämnden har ett otroligt viktigt uppdrag. En god man eller förvaltare finns där för att hjälpa den som inte själv helt klarar av de ekonomiska och juridiska kraven. Det är viktigt att kommunen ser till att detta sköts rättssäkert och att rutinerna är hundra procentiga. Gode män och förvaltare ska ständigt utvärderas, stödjas och rekryteras för att tillgodose de behov som finns.

Att ta sig an ett uppdrag som god man är en insats för den enskilda, men det är också en samhällsinsats. Samhället behöver fler människor som ställer upp för en annan människa. För en liberal är civilsamhället en grundbult i samhället. Örebro kommun har ett stort ansvar att vägleda och stötta de medborgare som valt att åta sig uppdraget som god man. Liberalerna anser att kommunikationen och stöttningen av de gode män som antagit ett uppdrag måste förbättras. Kommunens verksamhet ska finnas till för medborgarna inte tvärtom. Till exempel måste det bli enklare att nå överförmyndaren.

Satsningar – Ett värdigt liv, hela livet

Rätten till ett värdigt livet hela livet är centralt inom liberalismen. Liberalism med markkontakt handlar om att följa medborgarnas behov samt finna förutsättningarna och rätt tid att föreslå satsningar.

Här nedan finner ni i punktform det vi vill göra för de extra 80 miljoner mer vi har i budgetram för livslångt lärande.

Mål och satsningar

- Inga ytterligare sparkrav för år 2026
- Våra omsorgstagare ska möta samma medarbetare i högre utsträckning
- Förstärka hemsjukvården
- Språksatsning inom äldreomsorgen
- Ta fram en plan för höjning av habiliteringsersättning
- Ta fram en ny handlingsplan för hedersrelaterat våld och förtryck
- Ta fram en ny handlingsplan för våld i nära relationer
- Motverka rekrytering bland barn och unga till kriminella nätverk
- Centrum för våld i nära relationer ska skapa en öppen ingång
- Anställa en barnpedagog på Centrum för våld i nära relation
- Införa en "Tak över huvudet-garanti"
- Återinföra och utveckla Flextrafiken
- Utredda införande av fler socialkontor

SAMHÄLLSBYGGNAD FÖR STAD OCH LANDSBYGD

Liberalerna vill ge människor och företag frihet och förutsättningar att leva, bo och verka på det sätt som passar dem. Mer frihet och ökad trivsel skapar de bästa förutsättningarna för att utveckla vår gemensamma välfärd.

För att örebroare och företag ska kunna förverkliga sina idéer krävs ett samhällsbygge som håller ihop. Kommunens uppgift är att skapa fungerande strukturer, inte styra i detalj. Vi ser kommunen som en möjliggörare, inte som en bromskloss.

Örebro kommuns infrastruktur ska gynna människors behov. Transporter av alla slag ska komma fram smidigt och tryggt. Bostäder liksom möjligheter till en aktiv fritid utgår alltid från individens behov och önskemål.

Örebro kommun ska också vara en framgångskommun när det gäller klimat- och miljöarbetet. Kommunens förhållningssätt gentemot medborgare och näringsliv ska präglas av ödmjukhet och respekt.

Ta ansvar och samarbeta

Liberalerna prioriterar att först underhålla och renovera det vi redan har. På så vis undviker vi ej nödvändiga investeringar som har högre drifts- och underhållskostnader. Varje satsad krona av örebroarnas skattemedel ska noga vägas och tydligt kunna följas av medborgarna.

Kommunen ska vara en medspelare till näringsliv, organisationer och enskilda med kompetens att möta olika samhällsaktörer där ett tydligt, snabbt och servicevänligt bemötande alltid är i fokus. Kommunen ska inte bedriva illojal konkurrens mot andra samhällsbyggare.

För att behålla kompetent personal ska kommunen bli en bättre och mer attraktiv arbetsgivare. Kommunen ska bevaka och säkerställa att ersättningar och förmåner ligger på medianen av vad näringslivet erbjuder, detta för att säkra kompetens och kontinuitet.

Hela Örebro kommun ska leva och bindas ihop. Örebro är inte bara tre kilometer från slottet, det är så mycket mer. Vi har villaområden nära city, vi har stora bostadsområden lite längre ifrån och vi har landsbygd. Alla är viktiga delar för helheten. Utan landsbygd hotas vår livsmedelsförsörjning och därmed vår framtid. Det är därför av största vikt att alla, oavsett var de bor eller arbetar, kan ta del av hela Örebro kommun på ett smidigt sätt och med livskvalitet. Vi vill se en bredare och träffsäkrare politik för hela Örebro kommun.

Bygg och Miljö

Parker och grönytor

Liberalerna utvecklar och bevarar parker och grönytor, speciellt i högt exploaterade områden. För likaväl som att de som bor på landsbygden behöver service, skolor och annat, behöver

stadsborna grönytor för hälsan, stimulans och rekreation. Dessutom bidrar gröna ytor till renare luft och en svalare stad.

Vi tror på att bygga högt med eftertanke och estetik i fokus. Samtidigt anser vi att Örebro stadsområde måste utökas. Boendeformer måste i allt väsentligt utvecklas och fler friliggande tomter för småhus ska skapas.

Kommunens ytor ska utvecklas med blandad bebyggelse för olika verksamheter och boendeformer. En viktig avvägning är att i möjligaste mån ej bebygga bördig jordbruksmark utan att i första hand planera byggnation på annan mark, eller i sista hand mindre bördig jordbruksmark. Detta är en balansgång vi måste klara av för att utveckla Örebro.

Barn och ungas möjligheter till bästa möjliga utveckling i hela Örebro är för Liberalerna väldigt viktigt. Därför ska förskole- och skolgårdar utformas kreativt så att de inbjuder till lek och rörelse, vilket bland annat stimulerar barns fysiska och psykiska utveckling.

Trygghet

Liberalerna satsar på åtgärder för en tryggare kommun och för att förebygga brott. Vi ser behov av ett tryggare samhälle, både socialt och tekniskt. Miljön i och runt stadens tunnlar, gång- och cykelstråk måste förbättras. Liberalerna vill att både bra miljö, energieffektiv belysning och modern teknik ska utredas i all planering för att göra Örebro tryggare. Vi ska också ansöka om att utöka med fler paragraf 3-områden i Örebro kommun för patrullerande ordningsvakter. Vi är för polisens satsningar med trygghetskameror för att ett brott eller skadegörelse ska kunna stoppas. Behovet av kameraåtgärder i till exempel skolans lokaler ska grundas sig på forskning, evidens och i noga balans med barn och ungdomars integritet. Medborgarnas trygghet ska beaktas i befintlig bebyggelse men likaväl i nya detaljplaner och bygglov.

Infrastruktur

Liberalerna vill att Örebro kommun ska byggas med en infrastruktur som ger alla örebroare tillgång till hela Örebro, även landsbygden. Örebro behöver därmed en väg- och gatustruktur som kan rymma alla typer av fordon och som är tillgänglig och rättvis för alla.

Örebro kommun ska ha en bred kollektivtrafik för alla. Vi återinför och utvecklar Flextrafiken. Liberalerna prioriterar de som är begränsade till kollektivtrafik, till exempel årsrika och rörelsehindrade. Därför behövs också olika slags kollektivtrafik, inte bara stadsnära kollektivtrafik.

Tillgängligheten till laddstolpar ska öka. Vid nybyggnation är det viktigt med planering så det blir en klok spridning av var laddinfrastrukturen byggs. Det är också viktigt att beräkna mängden laddstolpar efter antalet lägenheter/boenden så det finns laddmöjligheter i tillräcklig omfattning i nya områden.

Vi förkastar dagens bortprioritering av bilar. Vi ser att Örebromodellen och parkeringsnormen är hinder för den utveckling som faktiskt sker. Att bygga bostäder med underskott på parkeringar skapar bara kaos och irritation. Detta vill vi ändra så det verkliga behovet tas i beaktande och skapar bra möjligheter för örebroarnas vardag så att deras livspussel ska fungera.

Infrastrukturen ska byggas ut och fortsätta utvecklas, inte förtätas bort och omöjliggöra en stad i utveckling. I Liberalernas vision för Örebro ska gång, cykel, bil och kollektivtrafik samspela i harmoni. Beslut ska baseras på faktiska data och spegla verkliga behov. Om vi inte erkänner de behov som finns, utan istället genomför ogenomtänkta eller politiskt motiverade projekt som bara gynnar vissa grupper, riskerar vi att hamna på en farlig väg.

Service till medborgare och näringsliv

Kommunen ska hålla hög service gentemot örebroarnas behov. Örebro ska vara framkomligt för alla oavsett medborgarnas möjlighet att röra sig. Både för boendet och näringslivet behövs god framkomlighet, tillräckligt med parkeringar och stora ytor för aktiviteter och möten. Liberalerna prioriterar säker framkomlighet både sommar som vinter. Detta prioriterar vi före estetiska, onödiga vägomläggningar och förtätning/förträngning av innerstadens infrastruktur.

Alla medborgare har rätt till att inbetalad skatt går till områden för drift och skötsel. Vi motsätter oss när parker och grönstråk inte sköts. Kommunen ska prioritera att ta hand om det vi har och sköta om det i första hand. Att låta gräset växa i sådan mängd och hävda att det är för den biologiska mångfalden skull där det orsakar trafikfara är inte acceptabelt.

De läckage som i dag finns inom VA-nätet måste stoppas. Det går inte längre att lappa och laga och vi prioriterar underhåll före nyinvesteringar som inte har en faktisk nytta för medborgaren.

Liberalerna vill förbättra kommunens system för felanmälan. Medborgarna ska på ett smart och enkelt sätt kunna följa sina egna anmälda fel, som exempelvis fel på vatten- och avloppsanläggningar.

Underhållsbehovet

Under många år har en stor underhållsskuld byggts upp. Liberalerna prioriterar att få bort den och få ordning på kommunens vägar, vatten- och avloppssystem. Genom bättre planering ska akuta avbrott undvikas. Då undviks att gator rivs upp två eller tre gånger. Underhåll är alltid prioriterat framför projektering av att bygga nytt när det inte krävs. Detta gäller såväl i stad som på landsbygd.

Vi vill att större infrastrukturella förbättringar ska minska de problem som upplevs nu men som också förväntas komma. För att lyckas måste vi titta bredare över hela Örebro kommuns yta.

Tung trafik och godståg bör flyttas ut ur stadskärnan och vi avser starta processer med Trafikverket och andra myndigheter för att på sikt kunna leda tung trafik på ett bättre sätt. Det måste också bli smidigare för trafik att ta sig genom och inne i Örebro. Fossilfri drift av fordon ska stimuleras. När staden växer avser Liberalerna säkra att alla trafikslag har möjlighet att finnas inom Örebro kommuns gatunät, men inte nödvändigtvis alla trafikslag på alla gator.

Asfaltbeläggningen är eftersatt. Potthålsgaranti finns, men uppfylls inte på grund av personalbrist eller politiska prioriteringar. Vi vill genom bättre projektering med fokus på uppdraget få bättre gatunät i hela kommunen. Liberalerna ger därför teknik- och servicenämnden budgetföresättningar samt uppdrag att utreda vägnätets kondition. Det ska utredas om material har valts för att det är bäst för ändamålen. Alternativa material kan öppna nya möjligheter för ökad hållbarhet och förenklad service av vägytan.

Örebro kommuns vatten- och avloppsledningar byggs successivt ut och förnyas. Vi anser att detta inte ska rendera chockhöjningar av VA-taxan. Så långt det är möjligt ska det finansieras inom befintlig budget genom omfördelningar och prioriteringar. På längre sikt behöver Örebro kommun genomföra ett större arbete för att spara vatten. För att hålla ihop frågan om Örebro kommuns vatten behöver vi personal med hög kompetens inom området.

Alla investeringar medför driftskostnader

Alla investeringar ska ha täckning för de driftkostnader investeringen medför. När det inte planeras för detta byggs ett underskott upp, vilket har skett i Örebro kommun. Liberalerna anser att detta måste uppmärksammas och att resurser bör tillskjutas för att komma till rätta med kostnader som finns, men som inte tagits med i beräkningarna från början.

Mat, kost och välbefinnande

Måltidsenhetens verksamhet har flyttat till Teknik- och servicenämnden. Mat som produceras ska vara god och näringsrik och gillas av de flesta. Inom skolan fyller maten dessutom ett pedagogiskt behov. Inom måltidsenheten behöver vi se över så att en administrativ överbyggnad och onödig central styrning inte sker. Både resurser, ansvar och planering bör ske så nära matproduktionen det går.

Kultur och Fritid

Genom att Liberalerna genomför viktiga satsningar inom kultur- och fritidsområdet kommer Örebro kommuns attraktivitet att öka. Dessutom kommer fler människor få ökade möjligheter till ett eget kultur- och idrottsliv. Liberalerna prioriterar så att de örebroare som vill också ska kunna delta i olika kultur- och fritidsaktiviteter. Deltagande i organiserade kultur- och fritidsaktiviteter är en skyddsfaktor som är förebyggande och bidrar till inkludering i samhället. Det ökar också vuxennärvaro och bidrar därmed till tryggare stadsdelar.

Kultur

Kulturen är verkligen ett delat ansvar mellan kommun, region, stat och civilsamhälle. Ingen får backa ur det ansvaret, för kulturen behövs för eget välbefinnande och för att forma ett starkt samhälle. Barn och ungdomar är speciellt viktiga att satsa på. Liberalerna utökar samarbetet med lokala föreningar och företagare. Vi värnar Kulturskolan där vi anställer fler pedagoger så den långa kön kan kortas. El Sistema ska fortsätta utvecklas och konsthallen tillsammans med OpenArt får tryggad ekonomi.

Bibliotekens roll som öppna, avgiftsfria arenor är viktigt. Liberalerna vill utöka bibliotekens öppettider. De är en viktig kulturinstitution och resurs för lärande för samhället och de spelar en central roll i främjandet av läsning och kunskapsspridning. "Meröppna" bibliotek vill vi införa där man kan låna och lämna tillbaka böcker även när personalen inte är på plats. Vi vill också införa ett cirkulationsbibliotek där klassuppsättningar kan lånas av alla skolor. Ett eller flera fokusbibliotek inom skolorna bör provas. Fokusbibliotek ger elever och lärare bättre förutsättningar till lärande under de kommande åren.

Samverkan, samarbete och stöd till kulturföreningar och studieförbund stärks upp. Det har varit många år utan tillskott, vilket försvagat det lokala kulturutbudet och gjort det dyrare och därmed svårare för örebroarna att kunna ta del. Därför ska en översyn av bidragsnivåer göras.

Långsiktiga och förutsägbara villkor införs där öppenhet och transparens är tydlig. Det ska vara lätt att förstå vad kommunen kommer att stötta.

Idrott

Barn och unga, men även vuxna, tenderar att röra sig allt mindre. Detta möter Liberalerna med riktade satsningar på det lokala idrottslivet. Föreningsbidragen ses över, hallar och anläggningar får rimliga hyresnivåer så idrottsföreningar kan använda dem. Bristen på hallar kan bara byggas bort. Nya 20X40-hallar byggs i samverkan med lokala idrottsföreningar och näringslivet. Minst lika viktiga är de underhållsplaner som arbetas fram och resurssätts.

Tillgången till idrottslokaler för både bredd och elit fördelas rättvist i ett transparent bokningssystem. Behoven att nå maximalt nyttjande för många örebroare prioriteras när idrottslokaler utsätts för hårt tryck. Badanläggningarna har hög beläggning och det ska utredas hur ett nytt bad kan anläggas. Samverkan och samägande är vägen till ett nytt badhus i Örebro.

Det saknas ytor för gymnastiken, konståknningen, ungdomshockeyn, med flera. När nu kommunen lider brist på pengar så har Liberalerna initierat diskussioner om möjligheterna för att privata investerare skulle kunna mätta behovet för att tillskapa träningsytor och där kommunen ger förutsättningar på lång sikt att hyra ytor. Kommunen måste öppna upp för att kommunen inte alltid behöver äga anläggningar. Detta skulle skapa fina möjligheter för det näringsliv som finns i Örebro att samverka med idrottsrörelsen.

Fritid

Alla mår bra av ett rikt liv även på fritiden. Det kan handla om att komma ut i naturen eller att träffa kompisar på fritidsgården eller en kväll vid bridgeborden. Örebroarna ska ha många alternativ som skiftar med det egna intresset och åldern.

För barn och unga är det särskilt viktigt att få tillgång till aktiviteter efter skoltid. Även utrustning för olika aktiviteter ska finnas via exempelvis Fritidsbanken eller andra aktörer. Fritidsgårdarna uppgraderas till att vara en av de viktigaste arenorna för integration men också informellt lärande, som ett komplement till skolan, ett utvecklat samarbete mellan parterna.

Fritidsgårdar ska hålla öppet på de tider det finns behov av dem. Brist på fritidsgårdar avhjälpas med att nya öppnas.

Friluftslivet i Örebro kommun är omfattande. Leder för vandring, cykling och till häst eller rullstol ska fortsätta att utvecklas. Allas intressen ska tillvaratas så örebroare, oavsett hur man själv väljer och kan, ska kunna vara ute i naturen.

Jämlika villkor i en jämställd kommun är Liberalernas mål. Funktionsnedsatta ges förutsättningar och jämställdhet mellan flickor och pojkar, män och kvinnor säkerställs. Kultur, idrott och fritid är för Liberalerna något som örebroarna ska ha god tillgång till. I tider då ekonomin är hårt ansatt i både kommun och privat krävs kloka prioriteringar. Liberalerna prioriterar så fler kan idrotta och ägna sig åt kultur. Alla ska kunna delta efter egen förmåga och intresse.

Mark och Exploatering

Liberalerna vill ha en väl genomtänkt stadsplanering som grund för att bygga ett hållbart och fungerande Örebro som möter varje individs behov. Det behövs fler tomter för småhus vilket ska beaktas i planeringen.

Vi vill göra det enklare för företag att etablera sig i Örebro. Med vårt geografiska läge bör inte brist på mark för etablering hindra oss från att klättra i näringslivets ranking.

För att förbättra livskvaliteten i de centrala delarna av Örebro, vill vi flytta ut tung trafik och järnväg från dessa områden. Vi ska även ta bättre vara på Hjälmarens, Sveriges fjärde största sjö, samt skydda andra vattendrag och naturområden som Karlslund och Kilsbergen. Dessa områden är viktiga för friluftsliv, biologisk mångfald och välmående. Alla gröna ytor, skogar och naturområden är livsviktiga. De bidrar till vårt välbefinnande och ska därför bevaras och utvecklas genom våra stadsplaner.

Inköp och exploatering

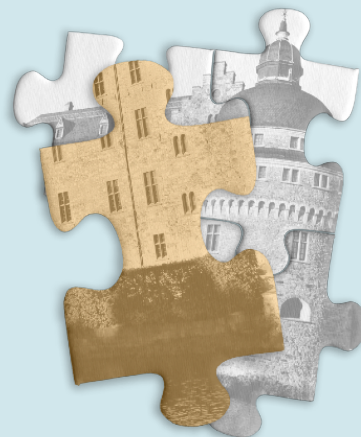
Liberalerna vill att kommunen ska fortsätta köpa mark. Detta är viktigt för att Örebro ska kunna växa och utvecklas. När kommunen säljer mark, bör det ske med eftertanke. Mycket av marken som säljs idag köptes in för flera decennier sedan, under 50-, 60- och 70-talet. Därför bör vi inte sälja för mycket på kort tid. Dessutom behöver vi mark för att bygga ny infrastruktur, som vägar och broar, vilket är nödvändigt för att stödja stadens tillväxt.

Liberalerna arbetar för att Örebro kommun ska ha klara och rättvisa processer när det gäller markexploatering. Genom att ha full kontroll över dessa processer kan vi förhindra att kommunens ekonomi påverkas negativt av felaktiga beslut. Detta minskar risken för störningar inom kommunen.

Örebro kommun är inte den enda aktören som bygger Örebro. Vår framtid beror på att fler aktörer engagerar sig i dess utveckling. Detta kräver samarbete och en hög servicenivå från kommunens sida. För att underlätta för näringslivet vill Liberalerna införa byggherreplaner i Örebro kommun. Vi är oroade över att den privata sektorn ofta ställs inför stora och ibland orimliga krav, särskilt i tidiga skeden av planeringen. För oss är det viktigt att Örebro kommun skapar större utrymme för alla som bidrar till att bygga en stark och växande kommun.

Satsningar – Samhällsbyggnad för stad och landsbygd

Innebär att vi renoverar och underhåller det vi redan har. Bygga nytt gör vi när det krävs efter noggrann prövning. Örebro kommun behöver bli mer effektiv och planera investeringar för att undvika onödiga kostnader och arbetsinsatser.

Mål och satsningar

- Flytta alla investeringar för BRT till underhåll och renovering
- Se till så all belysning fungerar i Örebro kommun
- Säkra underhållet för kommunens fastighetsbestånd
- Prioritera skötsel och vård av natur- och grönområden
- Satsningar på civilsamhället med mer kultur och fritid till örebroarna
- Fokusera på kundperspektivet och invånarnas behov
- Bättre service och snabbare information till invånare och företag
- Mer resurser till teknik och service att klara volym och driftskostnadskonsekvensernas del av investeringarna
- Säkerställa att trafik och parkeringssituationen förbättras i kommunen

Bättre samhällsbyggnad för stad och landsbygd vill Liberalerna uppnå genom att inte slösa på örebroarnas skattemedel. Liberalerna tillför 20 nya miljoner kronor för ökade driftskostnader samt nya medel till kultur och fritid.

RESULTATRÄKNING OCH DRIFTSANSVAR

Resultatbudget, Belopp i miljoner kronor	Bokslut 2024	Budget ÖSB 2025 (jun-25)	Liberalerna Budget 2026
Verksamhetens intäkter	2 791	2 831	2 952
Verksamhetens kostnader	-13 595	-13 805	-14 396
- varav effektiviseringsbehov	101	82	82
Avskrivningar	-283	-310	-330
Verksamhetens nettokostnader	-11 087	-11 283	-11 773
Skatteintäkter	8 512	8 944	9 336
Generella statsbidrag	2 596	2 532	2 596
Summa skatteintäkter och generella statsbidrag	11 108	11 475	11 931
Verksamhetens resultat	21	192	158
Finansnetto	509	275	320
- varav utdelning från bolagen	0	65	65
Årets resultat	530	467	478

Investeringar Liberalerna stryker eller pausar	Mnkr
Mark och exploatering	150
Trafik och miljöinvesteringar	
Fastighetsinvesteringar	
Exploateringsverksamhet	
Teknik o service	80
Park och gata	
Park och gata större investeringar	
<i>Investeringsramen sänks till 1.128 vilket medför minskade driftskostnadskonsekvenser</i>	

Kommunfullmäktige inkl. Stadsrevisionen	
Ram 2025 april, belopp i mnkr	17,966
Justeringar i 2025 års ram	
Justeringar inför 2026	
Förändrade förutsättningar inför 2026	0,234
Pris/index fördelas preliminärt i april 2026	
Ram 2026	18,200

Förskolenämnden	
Ram 2025 april, belopp i mnkr	1 161,475
Justeringar i 2025 års ram	
Lönekompensation LÖV 2025 9 mån (apr-dec)	
Justeringar inför 2026	
Återföring tidsbegränsade anslag	0,000
Justering - kostnadsneutrala fördelningar mellan nämnder	-0,071
Volym, kvantitet	-17,000
Liberala satsningar, kvalitetshöjande	17,000
3 mån lönekompensation LÖV 2025, okt 2025	
Preliminär lönekompensation LÖV 2026 Måltid inkl. fristående, okt 2025	
Lönekompensation LÖV 2026 9 mån fördelas preliminärt i april 2026	
Pris/index fördelas preliminärt i april 2026	
Ram 2026	1 161,404
<i>L ramförändringar inklusive både effektiviseringar och satsningar</i>	<i>16</i>

Grundskolenämnden	
Ram 2025 april, belopp i mnkr	2 494,969
Justeringar i 2025 års ram	
Lönekompensation LÖV 2025 9 mån (apr-dec)	
Justeringar inför 2026	
Återföring tidsbegränsade anslag	0,000
Justering - kostnadsneutrala fördelningar mellan nämnder	-0,236
Volym, kvantitet	-10,000
Liberala satsningar, kvalitetshöjande	140,000
3 mån lönekompensation LÖV 2025, okt 2025	
Preliminär lönekompensation LÖV 2026 Måltid inkl. fristående, okt 2025	
Lönekompensation LÖV 2026 9 mån fördelas preliminärt i april 2026	
Pris/index fördelas preliminärt i april 2026	
Ram 2026	2 624,733
<i>L ramförändringar inklusive både effektiviseringar och satsningar</i>	<i>143,000</i>

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden	
Ram 2025 april, belopp i mnkr	1 332,013
Justeringar i 2025 års ram	
Lönekompensation LÖV 2025 9 mån (apr-dec)	
Justeringar inför 2026	
Återföring tidsbegränsade anslag	0,000
Justering - kostnadsneutrala fördelningar mellan nämnder	-0,308
Liberala satsningar, kvalitetshöjande	12,000
3 mån lönekompensation LÖV 2025, okt 2025	
Preliminär lönekompensation LÖV 2026 Måltid inkl. fristående, okt 2025	
Lönekompensation LÖV 2026 9 mån fördelas preliminärt i april 2026	
Pris/index fördelas preliminärt i april 2026	
Ram 2026	1 343,705
<i>L ramförändringar inklusive både effektiviseringar och satsningar</i>	<i>1,300</i>

Funktionsstödsnämnden	
Ram 2025 april, belopp i mnkr	1 264,429
Justeringar i 2025 års ram	
Lönekompensation LÖV 2025 9 mån (apr-dec)	
Justeringar inför 2026	
Återföring tidsbegränsade anslag	0,000
Justering - kostnadsneutrala fördelningar mellan nämnder	-0,310
Volym, kvantitet	21,000
Liberala satsningar, kvalitetshöjande	19,000
3 mån lönekompensation LÖV 2025, okt 2025	
Lönekompensation LÖV 2026 9 mån fördelas preliminärt i april 2026	
Pris/index fördelas preliminärt i april 2026	
Ram 2026	1 304,119
<i>L ramförändringar inklusive både effektiviseringar och satsningar</i>	<i>10,500</i>

Socialnämnden	
Ram 2025 april, belopp i mnkr	765,715
Justeringar i 2025 års ram	
Lönekompensation LÖV 2025 9 mån (apr-dec)	
Justeringar inför 2026	
Återföring tidsbegränsade anslag	-10,000
Justering - kostnadsneutrala fördelningar mellan nämnder	-0,146
Volym, kvantitet	18,000
Liberala satsningar, kvalitetshöjande	22,000
3 mån lönekompensation LÖV 2025, okt 2025	
Lönekompensation LÖV 2026 9 mån fördelas preliminärt i april 2026	
Pris/index fördelas preliminärt i april 2026	
Ram 2026	795,569
<i>L ramförändringar inklusive både effektiviseringar och satsningar</i>	<i>14,600</i>

Vård- och omsorgsnämnden	
Ram 2025 april, belopp i mnkr	1 993,727
Justeringar i 2025 års ram	
Lönekompensation LÖV 2025 9 mån (apr-dec)	
Justeringar inför 2026	
Återföring tidsbegränsade anslag	0,000
Justering - kostnadsneutrala fördelningar mellan nämnder	-0,577
Volym, kvantitet	10,000
Liberala satsningar, kvalitetshöjande	29,000
3 mån lönekompensation LÖV 2025, okt 2025	
Preliminär lönekompensation LÖV 2026 Måltid inkl. fristående, okt 2025	
Lönekompensation LÖV 2026 9 mån fördelas preliminärt i april 2026	
Pris/index fördelas preliminärt i april 2026	
Ram 2026	2 032,150
<i>L ramförändringar inklusive både effektiviseringar och satsningar</i>	<i>11,400</i>

Bygg- och miljönämnden	
Ram 2025 april, belopp i mnkr	24,727
Justeringar i 2025 års ram	
Lönekompensation LÖV 2025 9 mån (apr-dec)	
Justeringar inför 2026	
Återföring tidsbegränsade anslag	0,000
Justering - kostnadsneutrala fördelningar mellan nämnder	-0,014
3 mån lönekompensation LÖV 2025, okt 2025	
Lönekompensation LÖV 2026 9 mån fördelas preliminärt i april 2026	
Pris/index fördelas preliminärt i april 2026	
Ram 2026	24,713

Kultur- och fritidsnämnden	
Ram 2025 april, belopp i mnkr	429,415
Justeringar i 2025 års ram	
Lönekompensation LÖV 2025 9 mån (apr-dec)	
Justeringar inför 2026	
Återföring tidsbegränsade anslag	0,000
Justering - kostnadsneutrala fördelningar mellan nämnder	-0,926
Open Art, Fritidsbanken	3,575
Liberala satsningar, kvalitetshöjande	20,000
3 mån lönekompensation LÖV 2025, okt 2025	
Lönekompensation LÖV 2026 9 mån fördelas preliminärt i april 2026	
Pris/index fördelas preliminärt i april 2026	
Ram 2026	452,064
<i>L ramförändringar inklusive både effektiviseringar och satsningar</i>	<i>20,000</i>

Markplanerings- och exploateringsnämnden	
Ram 2025 april, belopp i mnkr	86,335
Justeringar i 2025 års ram	
Lönekompensation LÖV 2025 9 mån (apr-dec)	
Justeringar inför 2026	
Återföring tidsbegränsade anslag	-2,000
Justering - kostnadsneutrala fördelningar mellan nämnder	-2,545
Justering - ändrad finansieringsmodell	-0,350
3 mån lönekompensation LÖV 2025, okt 2025	
Lönekompensation LÖV 2026 9 mån fördelas preliminärt i april 2026	
Pris/index fördelas preliminärt i april 2026	
Ram 2026	81,760

Teknik- och servicenämnden	
Ram 2025 april, belopp i mnkr	251,170
Justeringar i 2025 års ram	
Lönekompensation LÖV 2025 9 mån (apr-dec)	
Justeringar inför 2026	
Återföring tidsbegränsade anslag	0,000
Justering sänkt internränta	-5,091
Helårseffekt KS beslut juni 2025, Avrop från beslutad KS-finansiering - investeringsplan	1,068
Justering förändrad finansieringsmodell internpris fordon	1,329
Liberala satsningar, kvalitetshöjande	20,000
3 mån lönekompensation LÖV 2025, okt 2025	
Lönekompensation LÖV 2026 9 mån fördelas preliminärt i april 2026	
Pris/index fördelas preliminärt i april 2026	
Ram 2026	268,476
<i>L ramförändringar inklusive både effektiviseringar och satsningar</i>	<i>14,900</i>

Valnämnden	
Ram 2025 april, belopp i mnkr	0,173
Justeringar i 2025 års ram	
Justeringar inför 2026	
Återföring tidsbegränsade anslag	0,000
Allmänna val, tidsbegränsat anslag 2026	9,000
Ram 2026	9,173

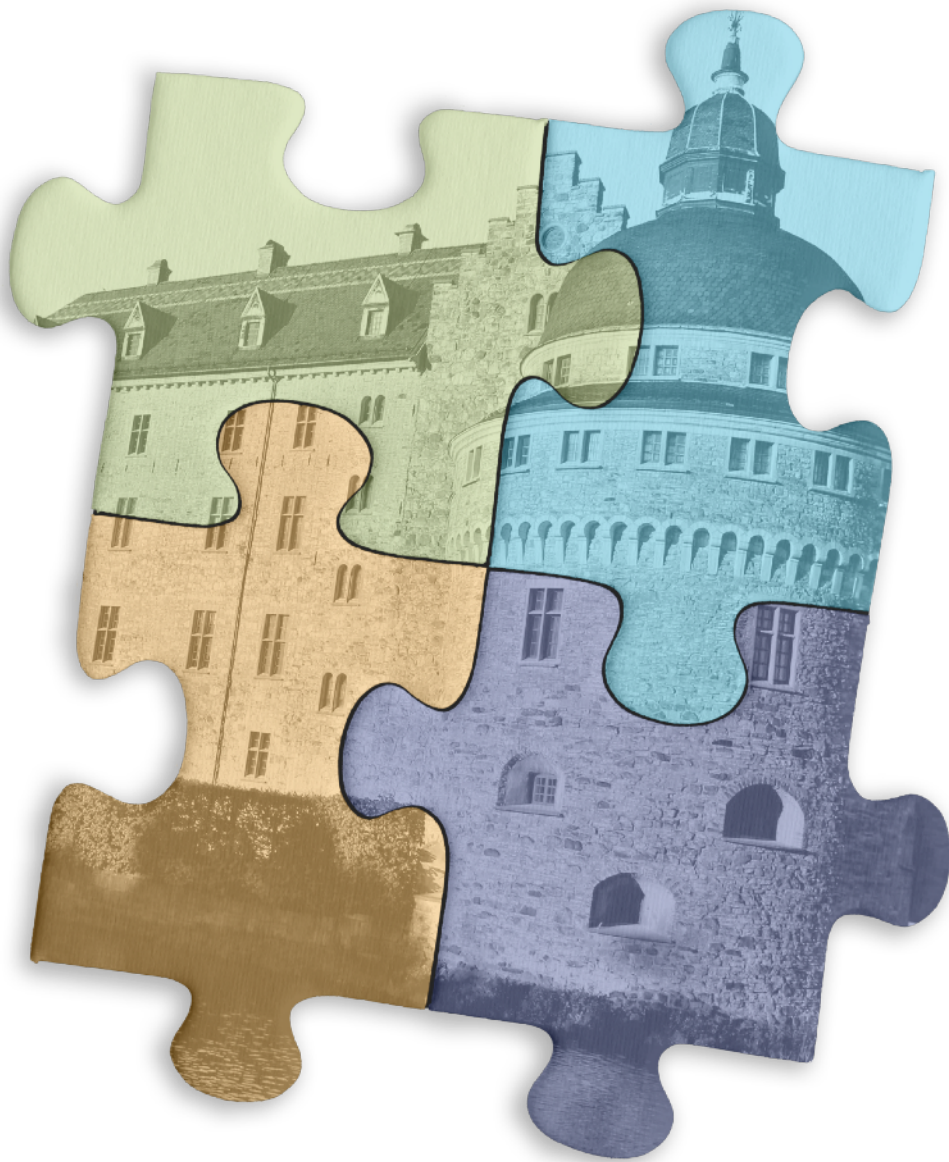
Överförmyndarnämnden	
Ram 2025 april, belopp i mnkr	22,921
Justeringar i 2025 års ram	
Lönekompensation LÖV 2025 9 mån (apr-dec)	
Justeringar inför 2026	
Återföring tidsbegränsade anslag	0,000
Liberala satsningar, kvalitetshöjande	5,000
3 mån lönekompensation LÖV 2025, okt 2025	
Lönekompensation LÖV 2026 9 mån fördelas preliminärt i april 2026	
Pris/index fördelas preliminärt i april 2026	
Ram 2026	27,921
<i>L ramförändringar inklusive både effektiviseringar och satsningar</i>	<i>5,000</i>

Kommunstyrelsen	
Ram 2025 april, belopp i mnkr	939,099
<i>Kommunledning</i>	
Justeringar i 2025 års ram	
Justeringar inför 2026	
Återföring tidsbegränsade anslag	-8,173
<i>Kommunledningsförvaltningen</i>	
Justeringar i 2025 års ram	
Lönekompensation LÖV 2025 9 mån (apr-dec)	
Tilläggsanslag och ombudgeteringar, 2025	
Justeringar inför 2026	
Hysesrabatt för Kulturkvarteret	4,000
Justering sänkt internränta och förändrad finansieringsmodell fordon	-0,169
Liberala effektiviseringar	-25,000
3 mån lönekompensation LÖV 2025, okt 2025	
Lönekompensation LÖV 2026 9 mån fördelas preliminärt i april 2026	
Pris/index fördelas preliminärt i april 2026	
<i>Kommungemensamt</i>	
Justeringar inför 2026	
Återföring tidsbegränsade anslag	0,000
Justering - kostnadsneutrala fördelningar mellan nämnder	-0,011
Liberalernas effektiviseringar	-15,000
Lokaliseringsutredning Nobelbanan, tidsbegränsat 2024-2026 (2,3 2026)	-3,600
Hysesrabatt för Kulturkvarterets lokaler upphör	4,000
Stråket Värmland- Örebro, tidsbegränsat 2026-2028	0,300
Pris/index fördelas preliminärt i april 2026	
Ram 2026	895,446
<i>L ramförändringar inklusive både effektiviseringar och satsningar</i>	-36,788

Utrymme för Kommunstyrelsen	
Ram 2025 april, belopp i mnkr	495,393
Justeringar i 2025 års ram	
Justeringar inför 2026	
Återföring tidsbegränsade anslag	10,173
Justering förändrade förutsättningar	-22,744
Tillägg utrymme ej genomfört utjämningssystem	63,700
Använt utjämningssystem resurserna	-63,700
Tidsbegränsat stöd till omställning, IT investering, kompetensutveckling	25,000
Utrymme för överfört resultat fr 7-10 mkr	3,000
Utrymme för oförutsedda behov KS utskott	-6,000
KS oförutsett för friskvårdsbidrag	-12,000
Finansiering utökad friskvårdsbidrag	12,000
Volympott	35,300
Utrymme för överfört resultat, förändring	-10,000
Utrymme för generella kostnadsökningar, förändring	330,000
Utrymme för KS-finansiering - investeringsplan och lokalförsörjningsplan, förändring	108,255
Effekt av KS-beslut	-10,297
Effektiviseringar krav till oktober	-81,610
Liberala effektiviseringar	-75,000
Ram 2026	801,470
<i>L ramförändringar inklusive både effektiviseringar och satsningar</i>	<i>-199,412</i>

Finansiering	
Ram 2025 april, belopp i mnkr	-306,062
Justeringar i 2025 års ram	
Justeringar inför 2026	
Justering - kostnadsneutrala fördelningar mellan nämnder	13,594
Förändringar i pensionskostnader och personalförsäkringsnetto	-48,000
Revidering kapitalkostnader - aktiverade investeringar	-57,119
Ram 2026	-397,587

Driftbudgetramar - verksamhetens intäkter och kostnader	11 433,316
--	-------------------

Liberalerna tar sitt oppositionsarbete på största allvar. Vi ska inte vara en spegel av de styrande utan trovärdigt, utan populism, driva vår politik. Vi ska kunnigt och noga granska majoritetens förslag för att se om det finns bättre alternativ.

Balansen är inte alltid lätt, speciellt inte om man anser att det behövs stora och radikala förändringar för att nå målen. Sådana förändringar tar tid och därför tar vi om och om igen ut kompassriktningen och lägger om kursen.

Det offentliga ska inte styra medborgarna utan endast skapa möjligheter till största möjliga egenmakt. **"Vända på pyramiden"** handlar om att flytta både beslut och resurser längst fram mot örebroarna.

Liberalerna har varit i opposition sedan 2011. För oss styr vår värdegrund i stor utsträckning individens egenmakt och valfrihet. Samtidigt kräver ett socialliberalt samhälle ett stort solidariskt ansvar för att kunna stötta de människor som är i störst behov av stöd. För Liberalerna finns det både ett **"jag"** och ett **"vi"**.

Varje satsad krona ska värderas noggrant och prioriteras enligt mest **"Nödvändigt att ha"**, och därefter kommer det som är **"Viktigt att ha"** och sist kommer det som vi **"Vill ha"**. Den lite i sammanhanget förenklat beskrivna ekonomiska metoden har ibland väldigt tunna gränser men är en bra kompass när man inte har resurser till allt.

Kommunen får heller inte ta ut mer resurser än vad som behövs eftersom en del av örebrobornas frihet är att ha stor del av sitt kapital i sin egen plånbok.

Liberalism med inriktning mot socialliberalism ska vara i balans med marknadsekonomi. Det innebär ett tätt samarbete med både näringsliv och civilsamhälle. Tron på att kommunen gör allt bäst själv är lika förlegad som den är ohållbar. För att möta framtidens utmaningar behöver vi samarbeta mer och bättre. Den som är bäst lämpad som utförare är den som ska ha förutsättningarna och resurserna att göra arbetet.

Skolan är definitivt ett **"Nödvändigt att ha"**. Förskola och skola är nyckeln till framtiden, men skolans resultat i Örebro är minst sagt dåliga. Mer än var fjärde elev lämnar grundskolan med otillräckliga betyg för att kunna arbeta eller studera vidare. Professionen har beräknat att skolan i Örebro behöver 150 miljoner mer i budget, vilket de får i Liberalernas budget. Resultaten måste förbättras.

Omsorg och stöd är också på flera sätt ett underfinansierat område och **"Nödvändigt att ha"**. Detta område har i årtal dragits med stora underskott och de insatser som gjorts har knappast lyckats bryta trenden. Liberalerna tror på stora organisatoriska och ledningsmässiga förändringar, men också en större ram. Liberalerna avsätter ca 80 miljoner till detta.

En god välfärd kännetecknas också av att vi underhåller och vårdar våra tillgångar. Underhållsbehoven omfattar både **"Nödvändigt att ha och Viktigt att ha"**. Hälsa i vidare mening inkluderar också fritid och kultur, vilket vi anser vara **"Viktigt att ha"**. Därför ökar Liberalerna också ramtilldelningen för underhåll, fritid och kultur med 40 miljoner kronor.

Vi i Liberalerna vet att vi som parti inte har något självberättigande om vi inte levererar. Vi vet vilka våra uppdragsgivare är, örebroarna, och vem som är till för vem.

